

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 14 (1313) 1975 BALANDIS - APRIL 3

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. 275 - 4672

“Aidai” ir ženklai

Sie metai daugeliui išeivijos organizuotų vienetų ir šeimų yra sukaktuviniai. Spaudos puslapiai mirga tos rūšies renginiais bei aprašymais. Kiekvienas vienetas, išgyvenęs ilgesnį laikotarpį, su džiaugsmu žvelgia į nueitą kelią ir su rūpesčiu žiūri ateitin, kurios praeitis nelaiduoja. Įvairių sukakčių pynėn šiemet įsirikiuoja ir kultūros žurnalas “Aidai”, kuriam sueina 25-ri metai nuo įsikūrimo S. Amerikos žemyne ir 30 — nuo įsisteigimo tremtyje. Tai žurnalas, kuris tęsia okupacinės valdžios užgniauztą “Židinio” ir “Naujosios Romuvos” tradiciją, taip brandžiai išsiskleidusią nepriklausomoje Lietuvoje. Pradžioje buvo būgštaujama, kad tokio pobūdžio žurnalas galės išsilaikyti gal tik vieną dešimtmetį, geriausiu atveju — du. Patirtis betgi parodė, kad žurnalas yra gajesnis už anuos realistinius pranašavimus — sulaukė 30 metų ir toli gražu neketina kapituliuoti arba ruoštis laidotuviams. Savo turiniu jis yra labai brandus, aktualus, nuolat sekas lietuviškojo gyvenimo pulsą. Finansiniu požiūriu, kaip ir visa išeivijos spauda, girtis negali, juoba, kad nėra susijęs su skelbimais, — tačiau yra saugiose Tėvų pranciškonų vienuolijos rankose. Kaip ilga patirtis įrodė, joms nuosirdžiai rūpi žurnalo likimas. Dėlto ir finansinė auka žurnalui nėra baisi.

Toliau nuo kultūrinio gyvenimo stovintieji galbūt ir mano, kad mums užtektų lietuviškų elementorių, žodynų, poros savaitraščių, vieno kito dienraščio. Jei taip, tai ženklas, kad žymi dalis mūsų visuomenės ėmė riedėti nukultūrijimo linkme. Pasitenkinti visuomenei vien bėgamųjų įvykių laikraštija, reiškia pasitenkinti savo lėkštumu ir net primityvumu. Taip manyti verčia ir ta aplinkybė, kad “Aidų” tiražas vos perkopia tūkstantį. Ar tai ne ženklas, kad masės mūsų šviesuomenės kultūrinėje plotmėje nepasizymi dideliu domesiu? Juk laisvajame pasaulyje gyvena šimtai tūkstančių lietuvių. Daugybė jų yra išėję žemesnius ar aukštesnius mokslus. Rodos, jų interesus lietuviškajam kultūriniam gyvenimui turėtų būti gana gyvas. Sakysite, kad išeivijos sąlygos neįmanoma. Bet kodėl tai įmanoma estams, latviams ir kitoms panašus lygio tautoms išeivijoje? Jų žurnalai susilaukia žymiai platesnio dėmesio savose visuomenėse. Tai ženklas, kad mūsų šviesuomenės domesys savajam kultūros žurnalui nėra pakankamas. Pagrindinė priežastis — permažas savosios kultūros ir jos žurnalo vertinimas. Pastarasis laikomas daugelio mūsų tautiečių tam tikra prabanga, be kurios galima apsieiti. Taip, yra tautų, kurios apsieina ir be aukštesnės kultūros. Galėtume, žinoma, ir mes, jei grįžtume į anuos be rašto laikus...

Gero lygio kultūros žurnalas, kaip minėtieji “Aidai”, tautos gyvenime yra ne prabanga, o būtinybė. Be jo tauta, ypač išeivijos sąlygose, tampa seklija, paviršutiniška žmonių dalimi, kurios dvasiniam gyvenimui užtenka balanų šviesos. Tokia tauta modernųjų laikų gyvenime išlikti negali. Ji arba turi žengti savitą keliu, prilygstančią kaimyninių tautų lygiui, arba išnykti pavėgėsnėje tautoje ar tautose. Kultūrinis gyvenimas šiandieną yra tautinio išlikimo laidas. Dėlto žurnalas, kuris specialiai rūpinasi kultūrinio mūsų gyvenimo puoselėjimu bei gilinimu, privalo turėti iškilia vietą savoje visuomenėje. Iš tokio žurnalo paprastai ateina intensyvi paskata, žadinanti kūrybinę iniciatyvą, gilesnį mintį, esmingiau vertinant kultūrinio bei visuomeninio gyvenimo reikšni. Jame skaitytojas randa tai, ko nėra greitesnio tempo spaudoje, nes žurnalo žvilgsnis yra žymiai gilesnis, sintetingesnis, viską vertinąs iš esmės. Toks žurnalas tebėra “Aidai”. Galime džiaugtis, kad jo priešakyje stovi vienas giliausių mūsų intelektualų — dr. Juozas Girnius, nevieno veikalo autorius, kuriam tautinė kultūra yra ir tautinė ištikimybė. Nėra abejonės, kad jis savo uždaavinį lietuviškajai kultūrai atliks su įprastu apdairumu bei ryžtu, bet ar atliks jį mūsų visuomenė? Tai klausimas, nuo kurio žymia dalimi priklausys lietuviškoji ateitis. Pr. G.

KANADOS IVYKIAI Laimėjo konservatoriai

Albertos provincinio parlamento rinkimuose triuškinančios pergalės susilaukė premjero P. Loughredo konservatoriai. 1971 m. rinkimuose P. Loughredas išstūmė valdžios socialinio kredito partiją, kuri šią provinciją buvo valdžiusi net 36 metus. Paskutiniame parlamente konservatoriai turėjo 49 atstovus, socialinis kreditas — 25 ir NDP socialistai — 1. Šį kartą premjeras P. Loughredas parlamentan grįžo su 69 atstovais, socialinis kreditas — su 4, NDP socialistai su — 1. Vienas socialinio kredito veikėjas buvo išrinktas kaip nepriklausomas atstovas. Rinkimuose krito socialinio kredito vadas W. Schmidt ir liberalų vadas N. Taylor. Politiniu požiūriu rinkimai buvo aiškios socialinio kredito laidotuvės. Premjeras P. Loughredas juose nerėjo su tvirtinti savo pozicijas deryboms dėl Alberto naftos. Alberta dabar už statinę naftos gauna tik po \$6.50, nors pasaulinė rinkoje jos kaina yra apie \$11. Šią kainą buvo nustačiusi federacinė premjero P. E. Trudeau vyriausybė, kurios žinioje taipgi yra ir iš JAV gaunamas papildas už Alberto naftą. Atrodo, sekančiame premjerų pasitarime tenka laukti naftos parbranginimo ir federacinės vyriausybės investicijų Albertoje.

Ukrainietis rašytojas Viktoras Nekrasovas su žmona Galina atvyko dviem savaitėm į Kanadą. Sovietų Sąjungoje jis buvo pargarsėjęs kaip karo romanų rašytojas, ypač savo 1946 m. romanu “Stalingrado apkauso”. Į kompartijos nemalono V. Nekrasovas pateko dėl atvirus pagalbos savo bičiuliui A. Solženicinui, kai pastarąjį visomis priemonėmis niekino Maskva. Dėl moralinės paramos A. Solženicinui persekiojimo susilaukė visa V. Nekrasovo šeima — iš darbo buvo atleistas sūnus su marčia, o pats V. Nekrasovas ištremtas į Kijevą. Čia jam kompartija įteikė penkerius metus galiojančią išvažiavimo vizą, kuria ir teko pasinaudoti. V. Nekrasovas yra įsikūręs Paryžiuje. Jo viešnagė Kanadoje, pranešimais apie laisvės problemą Sovietų Sąjungoje rūpinasi Morozui Ginti Komitetas, kovojantis už ukrainiečio istoriko Valentino Morozo išlaisvinimą iš kėlėjimo.

Federacinis parlamentas oficialiu Kanados simboliu patvirtino bebrą, išgirdęs, kad jį prezidentijas reiškia ir Niujorko valstija. Šio įstatymo projektą pasiūlė ne liberalai, bet konservatorių atstovas S. O'Sullivan. Tai, šalia klevo lapo vėliavos Kanada dabar turės ir tą klevą (Nukelta į 6-tą psl.)

Toronto “Gintaro” šokėjos ruošiasi koncertams JAV-se ir savo dvidešimtmečio koncertui Toronte gegužės 4 d. Nuotr. O. Burzdžiaus

Siaučia nedarbas ir netvarka

J. KAIRYS

Mūsų bendradarbis Vokietijoje

Išvestas seksualinis auklėjimas mokyklose demoralizuoja mokinius. Mokinių tėvai pradeda vis daugiau protestuoti prieš tokį auklėjimą, bet mokyklų tarybos palaiko jį ir toliau.

Komunistai mokytojai ir agitatoriai iš šalies skiepija mokiniams ir marksizmą su leninizmu, pratina juos demonstruoti bei protestuoti. Pradeda nuo mokyklų reikalų.

Plečiasi visokios rūšies nusikaltimai — vagystės, užpuolimai, apiplėšimai namuose, gatvėse (dienos metu), įsilaužimai, nužudymai. Juos daro pirmoje eilėje jaunimas ir net vaikai, daugiausia pavainikiai, našlaičiai, pakrikusių ir persiskyrusių tėvų vaikai.

V. Vokietijoje veikia tūkstančiai komunistų agentų ir šnipų. Jie yra padalinami pagal savo specialybes ir, atrodo, nėra tokios vietos, kuri nebūtų jiems prieinama.

Komunistiniai kraštai čia ne vien JAV-es, bet ir V. Vokietija. Pastarąją benė daugiausia čia rytų zona, nors neatsilieka ir bolševikinė Rusija.

Augščiausias V. Vokietijos teismas pasisakė prieš negimusių kūdikių žudymą. Jų sprendimas paskelbtas š.m. vasario 25 d. Nėštumo nutraukimas V. Vokietijoje buvo visą laiką uždraustas bei laikomas baudžiamu nusikaltimu. Socialdemokratų liberalų koalicija buvo priėmusi įstatymą, pagal kurį nėštumo nutraukimas leidžiamas iki trijų mėnesių. Opozicija palaikė tokį leidimą priešingu konstitucijai, saugojančiai žmogaus gyvybę, ir atspundė jį konstituciniam teismui, prašydama panaikinti šitokį įstatymą. Po ilgų svarstymų pastarasis nutarė patenkinti skundą ir leido nutraukti nėštumą tik keliais svarbiais atvejais, kaip pvz. pradžiamis prievarta, žala motinos ar būsimąčio vaiko sveikatai ir pan. Prieš tą įstatymą ir už jį buvo daugybė protestų ir demonstracijų seniau, o paskelbus teismui minėtą sprendimą, visa tai kartojasi. Už aną įstatymą seniau ir prieš teismo sprendimą dabar pasisako pirmoje eilėje kairiosios organizacijos, ypač komunistai ir jų artimieji. Bet teismo nutarimas yra galutinis ir visiems privalomas. Teikia naujo įstatymo suprojektavimas ir priėmimas. Savo turi

niu jis negalės iš teismo nutarimo ribų išeiti.

Vis didėja nedarbas. Vyriausybė ragina dirbančiuosius nereikalauti didelio papildinio atlyginimo, o darbdavius — investuoti kiek galima daugiau kapitalo veikiančiom įmonėm tobulinti ir naujom steigti. Dėlto valstybinis bankas sumažino palūkanas už paskolas.

Dėl atlyginimo tariamasi bei susitarima ir, atrodo, nuosakinkumo ribose, bet apie kapitalo investavimą į veikiančias įmones ir į statymą naujų kažkiek neteko pastebėti. Atrodo, darbdaviai nepasitiki dabartine vyriausybe ir todėl į jos raginimą žiūri labai skeptiškai. Nepasitikėjimas valdancia koalicija bene bus kilęs dėl balsų apie suvalstybiniam bankų ir didžiųjų įmonių, apie kurį viešai prasiitaria socialdemokratų partijos žmonės, ypač jų jaunimas. Abejones kelia ir vyriausybės suprojektuotas įstatymas apie tarnautojų ir darbininkų dalyvavimą įmonių reikaluose.

Lankantis JT generaliniam sekretoriui Bonnoje ir R. Berlyne, opozicija iškelė kalinių klausimą rytų zonoje. Ypač buvo minėti kaliniai, kurie nubausti už bėgimą į vakarus ar už pagalbą tokiems bėgimams. Pagal JT priimtas teisines normas tai nėra baustini dalykai. Kalinamų už tai yra tūkstančiai, o kalinių sąlygos esančios labai žiaurios: dėl vietos stokos yra labai sugrūstį, trūksta oro, šviesos ir pan. Pagal opoziciją, šį klausimą turėtų kelti dabartinė Bonnos vyriausybė. Pastaroji mato pvz. Čilę, bet ne sovietinę zoną. Čia ji nieko nedaro.

Raudonieji, anarchistais vadinami, buvo pagrobę V. Berlyno krikščionių demokratų sąjungos CDU pirmininką Lorenzą. Laikydami jį įkaitu ir grasindami nužudyti, išreikalavo paleidimą penkių nubaustųjų savo bendraminčių ir nugalėtojų jį Jemeną. Ten jie susidės su arabais teroristais arba bus permesti į rytų zoną, kuri juos naudos tam tikriems uždaviniais atlikti V. Vokietijoje bei kitur vakaruose.

Po šito pagrobimo dauguma vokiečių prikiša Bonnai kapituavimą prieš saujelę teroristų ir reikalauja, kad įvestų mirties bausmę tokiems bei panašioms nusikaltėliams. Patys grobikai yra policijai žinomi, bet jie mokėjo taip pasislėpti, kad tūkstančiai policijos

nepajėgė jų nei surasti, nei nustatyti vietą, kurioje buvo laikomas pagrobtašis. Paskyrus ketvirčio milijono markių premiją nusikaltėliui bei jų pėdsakų nurodytojams, atsiliepė keli tūkstančiai asmenų, bet policija nerado nieko konkretaus.

Savo metu Bonna sudarė dokumentaciją apie komunistinių kraštų žiaurumus, padarytus vokiečiams karo metu ir pirmajais pokario metais. Ilgą laiką dabartinė vyriausybė neleido jos skelbti. Jau kelintas mėnuo ji spaudoje pradėjo rodytis. Dėlto palietieji kraštai reiškia didelį nepasitenkinimą. Pasirodo, raudonieji nemėgsta tiesos, jei pastaroji nėra jiems palanki. Pagal aną dokumentaciją, savo barbariškumu komunistai neatsiliko ir nuo jų nuolat linksniuojamų “hitlerinų fašistų”.

V. Vokietija yra federacinė valstybė, susidedanti iš kelių kraštų. Visi jie turi savo parlamentus, renkamus keleriem metams. Seniau beveik pusė kraštų atitekdavo socialdemokratų partijai, kuri arba viena valdydavo, arba susidėjusi su liberalais. Nuo 1974 m. rinkimuose jau daugiausia balsų surenką krikščioniškosios sąjungos — CDU ir CSU. Už juos savo balsus atiduoda net darbininkai, kurie anksčiau rinkdavo socialdemokratus. Įdomu yra tai, kad šį kartą CDU nunešė socialdemokratus ir V. Berlyne, ko niekad nebūdavo. Visdėlto miesto valdymas yra ir toliau socialdemokratų ir liberalų rankose, nors, remiantis demokratiniu principu, sudaryti vyriausią miesto organą turėjo daugiausia balsų surinkusi grupė. Ir kaikiuriuose kituose V. Vokietijos kraštuose socialdemokratai su liberalais nesilaikė šito principo.

Socialdemokratai pralaimi rinkimus pirmoje eilėje dėl savo vidaus ir užsienio politikos. Daugiausia lemia nedarbas ir visoks nesaugumas krašte. Jei šiuo metu būtų tinkamai prapareti rinkimai į valstybės parlamentą, tai, atrodo, krikščionys surinktų absoliučią daugumą balsų ir galėtų vieni valdyti.

Jau įteiktas kaltinamasis aktas rytų zonos agentui, kadaise pasiekusiam net kanclerio išmeninio referento vietą ir šnipinėjusiam savo siuntėjui — rytų zoni ir greičiausiai jos globėjai Maskvai. Kartu kaltinama yra ir jo žmona.

Sukrečiantys straipsniai

Žurnalistas atskleidė užkulisinę Kissingerio politiką, siekiančią parduoti Baltijos valstybes

Žurnalistas Bill Anderson “Chicago Tribune” kovo 15 ir 18 laidose paskelbė Pabaltijį liečiančius straipsnius “Fordas raginamas nutraukti Baltijos ryšius” ir “Nauja įtampa dėl Baltijos kraštų”. Juose jis iškelia grėsmę ligšioliniams Baltijos valstybių įjungimo Sovietų Sąjungon nepripažinimui. Pasak B. Andersono, prez. G. Fordui patariama atšaukti diplomatinę Lietuvos, Estijos ir Latvijos pripažinimą: “H. Kissingerio Valstybės Departamentas ir Valstybės Saugumo Taryba yra linkusi “legalizuoti” sovietinę aneksiją dėl “taikaus sambūvio” su šia didžiąja pasaulio valstybe. Kongresas betgi yra nusiteikęs priešingai, nes jam rūpi nuotai kos dviejų milijonų amerikiečių, atvykusių į JAV iš tų kadaise laisvų kraštų. Dėl pažiūrų susikirtimo “Amerikos Balsas” užgniauzė transliaciją apie prez. G. Fordo palankumą Baltijos reikalui. Galutinis susikirtimas gali įvykti šią vasarą Europos saugumo konferencijoje. Nuomonė šiuo klausimu yra tokia stipri, kad pradžioje kaikiurie Baltųjų Rūmų pareigūnai netgi bandė nuslėpti nuo spaudos Fordo susitikimą su Baltijos valstybių laisvės rėmėjais.”

Priešinosi vizitui

B. Andersonas turi galvoje vasario 27 d. įvykusių prez. G. Fordo susitikimą su devynių baltiečių delegacija, kurioje lietuviams atstovavo ALTa ir jos pirm. dr. K. Bobelis, pagrindinis šios grupės kalbėtojas. Kai kongresininkas E. Derwinskis pateikė delegacijos narių sąrašą, Valstybės Saugumo Taryba pasisakė prieš vizitą, nes visi devyni delegacijos nariai yra Baltijos laisvės šalininkai, galintys pažeisti “jautrias” derybas su Rusija. Paskutinį kartą baltiečiai aktyvistai Baltuosiuose Rūmuose buvo priimti prez. J. F. Kennedžio 1962 m. vasario 16 d., o prez. R. Niksonas pasitenkino savo pagalbininko pasiuntimu, kuriam jie įteikė peticiją su 75.000 parašų, prašančią išlaisvinti sovietams išduotą lietuvių jūrininką Simą Kudirką. Šį kartą Kissingerio štabas pralaimėjo Fordo štabui, bet Valstybės Saugumo Taryba išsikovoj kompromisą, kad baltiečiai turėtų kalbėti tik apie “vietinius” reikalus ir negarsinti susitikimo su prez. G. Fordu.

Neleido skelbti

Kongresininkas E. Derwinskis visdėlto paskelbė nedaug dėmesio susilaukusį pranešimą spaudai, kad baltiečių vadai padėkojo prez. G. Fordui už principinį “nepripažinimą” jų senųjų gimtinių įjungimo į Sovietų Sąjungą. ALTo pirm. dr. K. Bobelis “Amerikos Balso” korespondentui pareiškė esąs “patenkintas” prez. G. Fordo parodytu susirūpinimu. Valstybės Saugumo Taryba tiesioginiu įsikišimu sustabdė šios žinios perdavimą Rusijai “Amerikos Balso”. Tačiau “Laisvės Radijas”, kuris iš dalies taip pat yra finansuojamas JAV valdžios, šią žinią pasiuntė savo Europos siųstuvų lietuviškajai laidai. B. Andersonas pabrėžia, kad Valstybės Saugumo Tarybai ir Valstybės Departamentui problema sudaro vidutiniškumą prašokantis prez. G. Fordo susirūpinimas Baltijos kraštų likimu, didesnis už kitų prezidentų. Delegacijos eilėse buvo jo senas bičiulis dr. Julius Riekstins iš Grand Rapids, Mich. B. Andersonas cituoja baltiečių grupę prez. G. Fordo tartus žodžius: “Iš Juliaus žinau baltiečių vargus ir dėl jų jiems simpatizuju.”

Prezidento palankumas

B. Andersonas daro reikšmingą išvadą: “Prezidento Fordo asmenyje amerikiečiai iš Baltijos kraštų rado tikrą, šiltą bičiulį, o pas valstybės sekr. H. Kissingerį — tik šaltą vandenį su leda. Dėl Kissingerio šaltaširdiškumo ir Fordo gailiaširdiškumo Vašingtoną jau yra palietęs nevienas užulisinis manevas. Kartais dėl šios situacijos Fordo štabas susikirsdavo su Kissingerio ištikimaisiais šalininkais. Prezidento Niksono laikais Kissingerio štabas susilaukdavo daugiau laimėjimų nei pralaimėjimų. Dabargi prezidento ilgametis susirūpinimas Lietuvos, Estijos ir Latvijos nedalia atnešė bent vieną dramatinį posūkį...” Tuo posūkiu B. Andersonas laiko Simo Kudirkos išlaisvinimą. Prez. R. Niksonas buvo nesėkmingas savo kelionėje į Maskvą S. Kudirkai padėti, nors turėjo nusivėžęs peticiją su tūkstančių amerikiečių parašais. Kongreso dėmesys paskatino biurokratus surasti Brooklyne S. Kudirkos motinos gimimo metriką. Rusai betgi ir toliau S. Kudirką laikė koncentracijos stovykloje, nepaisydami jo teisės į JAV pilietybę.

Kai G. Fordas tapo prezidentu, į S. Kudirkos atvejį tuojau pat buvo atkreiptas kompartijos vado L. Brežnevo dėmesys. Jam buvo pareikšta, kad S. Kudirkos išleidimas parodys gerą valią ateities pokalbiam. L. Brežnevas sutiko su šia mintimi, tačiau pagaidavo, kad tokia nuolaida nebūtų perdaug išpūta viešumoje kaip sovietų kapituliacija. Prez. G. Fordas taip pat atsišlygo L. Brežnevui savo gera valia, neleidždamas Niujorko senatoriui J. Javitsui panaudoti S. Kudirkos rinkiminiamė vajuje. Menkėjiančias laimėjimo galimybes J. Javits norėjo sustiprinti nuopelnų prisiminimu dėl S. Kudirkos išlaisvinimo. Kiti respublikininkai padėjo prez. G. Fordui išjungti S. Kudirką iš reklaminės šviesos Niujorke.

Pareigūnų spaudimas

Baigdamas savo antrąjį rašinį, B. Andersonas vėl grįžta prie baltiečių delegacijos apsilankymo pas prez. G. Fordą Baltuosiuose Rūmuose, naujais faktais papildydamas užkulisinį Kissingerio Valstybės Saugumo Tarybos žaidimą. Pasirodo, ji ne tik uždraudė “Amerikos Balsui” šio vizito pranešimą, bet ir įvedė cenzūrą susitikimo nutraukoms. Ant jų buvo užrašyta: “Nenaudoti spaudoje”. B. Andersono teigimu, Valstybės Saugumo Taryba stengėsi, kad E. Derwinskis būtų papeikiamas iš Baltųjų Rūmų ryšių su kongresu raštinės dėl baltiečių pakvietimo susitikti su prezidentu.

Toliau B. Andersonas rašo: “Valstybės Saugumo Taryba apkaltino Derwinskį “kišimusi” ir užsienio reikalus, nors jam šioje srityje tenka antroji vieta respublikininkų eilėse kongrese. Jis turi žymiai didesnę patyrimą už daugumą Baltųjų Rūmų biurokratų. Kaip ir Fordas, jis daugelį metų yra buvęs vadovaujančiu asmeniu Baltijos kraštų reikaluose. Pasak vieno pareigūno Valstybės Departamente, betkokia viltis, kad Rusija atsisakys Baltijos valstybių savuoju realizmu prilygtų “naujam sukilimui JAV pietuose”. Nors tai yra praktiškas padėties įvertinimas, visdėlto baltiečių kilmės amerikiečiai nenori, kad JAV pakeistų savo “nepripažinimo” politiką ir prirtartų rusų užgrobitams. Mums (Nukelta į 7-tą psl.)

Tėviškės Žiburiai — lietuvių savaitraštis2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaguojas: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$10.00, pusmetinė—\$6.00. Rėmėjo prenumerata \$15. Skelbimai ruošiamas numerui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian WeeklyPublished by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$10.00 per year, \$6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.**Žodis lemtingu momentu****LAISVIEJI LIETUVIAI!**

Atsidūrėm lietuvių tautai ir Lietuvos valstybingumui lemtingose sąlygose.

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas priėmė baltiečių delegaciją. Tai svarbus ir teigiamas įvykis. Padėka priklauso tiems, kas tuo pasirūpino. Tačiau yra patikimų žinių, kad JAV-bių užsienio politikos vadovotai, vadovaujami valstybės sekretoriaus H. Kissingerio, linksta į Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių inkorporaciją į Sovietų Sąjungą pripažinimą. Tai nepaprastai grėsminga Lietuvai, ypač artėjant Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijai į pabaigą. Vakarų Europos valstybių laikysena Sovietų Sąjungai pakirto, šia viena po kitos, kiekvieną atskirai, įtraukdama į Rytų Europos dabartinių sienų tarptautinį pripažinimą.

Lietuvos likimas atsiduria kur kas didesniu pavoju, kaip niekad per pastaruosius trisdešimt metų. Ateinantieji trys mėnesiai jį gali nulenkti bolševikinio okupanto valiai.

Mums teko didi atsakomybė. Raminkime nesantaiką. Spieskimės krūvon, asmeninius reikalus, malonumus ir prabangą atidėję į šalį. Skatinkime vienas kitą, burkime Lietuvos ir žmogaus laisvės draugus. Mes nesame pasaulyje vieni.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, skatindamas visus remti ALTOs ir Lietuvių Bendruomenės dabartines pastangas bei žygius, siekdamas visuotinio darbo suderinimo, su-

stiprinimo ir išplėtimo, susitaręs su kitais veiksniais, kviečia centrinės Lietuvos laisvinimo darbo organizacijas į NEPA-PRASTĄ KONFERENCIJĄ, kuri įvyks Čikagoje š.m. balandžio 12 dieną.

Vien ryžto ir pastangų mažą. Darbo sėkmę lemia lėšos. Mums reikia ryšių ir žinių centro su tinkamomis priemonėmis ir patyrisiais darbininkais. Mums reikia didžiosios spaudos puslapių. Mums reikia ryšių ypač su Vakarų Europos vyriausybėmis ir įtakingais asmenimis. Ligi šiol surenkamų lėšų mažai. Todėl šiomis nepaprastomis aplinkybėmis reikia ir YPATINGO ISTEKLIŲ FONDO, kaip kad juos kūrė Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių lemtingais Lietuvos istorijos tarpsniais. Šiam fondui reikia mažiausiai šimto tūkstančių dolerių (\$100.000), kuriuos sutelkti nėra sunku.

Ypatingasis fondas bus jungtinis ir veiks veiksmų konferencijos sutartu būdu.

Jau dabar siųskite savo aukas (atitinkančias reikalo svarbą ir dydį): Ypatingajam Fondui Tautos Fondo — Lithuanian National Foundation, 64-14 56 Road, Maspeth, N.Y. 11378, USA (tos aukos atleidžiamos nuo mokesčių).

Eidami išvien su bendro likimo broliais estais ir latviais, stiplume visus savo ištekius ir pastangas dabar. Po trijų mėnesių gali jau būti per vėlu.

NEAPVILKIME SAVO PAVERTGŲ BROLIŲ!

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Politinių gairių metmenys III

Tarptautinių ir išeivijos jėgų vertinimas bei darbo bruožai

GEDIMINAS GALVA

Tarptautinės valstybių politikos aptarimas yra suglaustas ir mažai tepasakantis. Tarptautinės politikos raidos prielaidos remiasi atsargiu dabartinės padėties pratešimu, nors vengiamą įterpti laiko veiksnį.

JAV ir sovietų įtampa likusi, tačiau Vašingtono įtaka vis mažėsianti Rytų Europoje. Kinijos ir sovietų santykiai būsią įtempti. "Ir ateityje neišku, kas turės didesnę įtaką Sovietų Rusijos vidaus politikai, JAV ar Kinijai".

Kalbama apie Sovietų Sąjungos vidaus politikos sunkmetį: "Ekonominio gyvenimo problemos, tautiniai judėjimai, liberalinių reformų reikalavimai ir kiti panašūs reiškiniai byloja apie didesnių pasikeitimų galimybes ateinančiame dešimtmetyje. Yra galimos demokratinio pobūdžio revoliucijos, naujo tipo diktatūros ar net visiškų sovietų subyrėjimas". Kalbama apie tai, ko trokštama. Nutylimos panašios negerovės Vakarų pasaulyje ir daugelis prielaidų, galinčių turėti neigiamos reikšmės pavertę tautų išlaisvinimui. Visos galimybės turės lemiančios įtakos lietuvių tautos apsisprendimui, o ne išeivijos, nes ši ir toliau liks šalutiniu veiksniumi.

Išeivijos pajėgumas

Teisingai pasakyta projekte: esame negausūs, ūkiškai nepajėgūs; demonstracijos ir kiti panašūs pasireiškimai nepasiekia tikslo. Esą lietuvių išeivija pervertina savo jėgas, todėl siūloma didesnę dėmesį skirti lietuviškai kultūrinei veiklai.

Visa tai teisinga. Pati didžiausia lietuvių išeivijos tragedija glūdi ne skaičiuose, bet pasauliui žiniamame išsiskaidyme, nesutarime ir tiesiog pasibaisėtina susiskaidyme, blogoje politinės veiklos organizacijoje (net kelios organizacijos ima kalbėti svetimiesiems tuo pačiu reikaliu). Pastarojo mato lietuvių išeivijos skilimas į atomus atpalai-

duoja nepaprastą griauinančią jėgą savęs sunaikinimui.

Projekto autoriai bando save užliūliuoti, kad padėti pagerinti gali profesionalai, kultūrininkai ir intelektualai, baigę mokslus išeivijoje. Niekas jų reikšmės neneigia, tačiau iki šio mato ir jie nevysi pateisino viltis, nes žymi jų dalis pasirinko vienos naštos gyvenimo kryptį ir greitai atšalo nuo lietuviškos veiklos.

Politinio darbo metmenys

Po ilgokos politinės analizės seka tos srities labai ploni darbo metmenys su didelėmis spragomis ir visai neturintys ataudų. Glaustai tarus, pasitenkinama rinkti duomenis apie kaiku-rius lietuvių tautos gyvenimo sritis, teikti informaciją kitų tautų šviesuomenei ir remti Lietuvos okupacijos nepripažinimą. Siūloma su tauta palaikyti ryšius ir jai daryti politinės įtakos. Į klausimą, kuria linkme eiti ir lietuvių tautos galvoseną lenkti, atsakymo dar nėra.

Lietuvių išeivijos politinio darbo metmenų negalima vadinti planu, nes čia pasigendama laiko tarpsnio, per kurį turi būti atliktas užsimitas darbas, priemonių nustatytam darbui įvykdyti ir organizacijos. Politinio darbo metmenys paliekami kaboti ore ir laukti kada papūs palankus vėjas bent iš dalies juos įgyvendinti. Organizacinis klausimas PLB valdyba turėjo svarstyti kovo mėnesį. Galbūt ten bus sulipdyta šokia tokia biurokratija. Ar ji bus pajėgi užsimitos uždavinius atlikti ir savo veiklą suderinti su kitų organizacijų užmojais?

Informacijos svarba

Jau prieš dvidešimtmetį rūpinausi suorganizuoti bent svarbiausių sričių informaciją apie okupuotą Lietuvą. Mano mintis rėmėsi paprasta taisykle: pirmiausia reikia žinoti kas dedasi krašte, o vėliau minėtus duomenis tinkamai panaudoti kitų informacijai. Anuo metu padaryta informacinio darbo užuomazga buvo sunaikinta, ir šis dar-

bas, kiek man žinoma, apleistas, nors šiuo metu jis gali būti žymiai lengviau atliekamas. Kai kas daro kaipą, tačiau mes neturime jokio informacinio centro žinioms rinkti, dokumentams telkti, gautiems šaltiniams apdoroti ir bent kas treči metai paskelbti metraščius įvairiomis kalbomis apie okupuotą Lietuvą. Net po 35 metų nuo Lietuvos okupacijos kalbėti apie informaciją yra ir gėda ir gaudu.

Santykiai su tauta

Jokia naujiena, kad išeivija turi senti stiprybę iš tautos, nors ir Rusijos pavergtos, jeigu ji nori kuo ilgiau likti lietuviška. Kai ji užsidarys savo kiute, sulauks greitos pražūtys. Šiuo metu kyla ir kitas klausimas, būtent, lietuvių išeivijos pareiga padėti lietuvių tautai ten, kur ji negali pati padaryti.

Mano nuomone, pats svarbiausias reikalas ne kalbos apie nepriklausomybę, bet lietuvių tautos ir išeivijos išlikimas šiame drumstame tarpsnyje. Čia ir glūdi visa mūsų tarpsnio tautinė politika.

Lietuvių išeivija žymiai daugiau turi ko mokytis iš lietuvių tautos, nors ji ir yra po rusų padu. Todėl politinio darbo metmenyse, bent mano ausiai, labai keistai skamba siūlymas — apsispręsti kuria kryptimi lenkti lietuvių tautos galvoseną, lyg jina būtų praradusi ją. Lietuviai išeiviai jau kartą lenkė ją, bet ji perbrangiai mūsų tautai atsiėjo.

Projekte siūloma: "Teikti kultūrinę, ekonominę ir politinę pagalbą lietuviams okupuotoje Lietuvoje". Jei kas ir turi tokius sumanymus, geriau juos užkasti žemėje, nes tai tik kalbos, kurios gali padaryti daugiau blogo. Kas tokią pagalbą, iš kurių šaltinių, kam ir kuriuo būdu gali teikti?

Panašių teigimų projekte yra ir daugiau. Visa tai sako, kad šis virš šimto "politikų" naujas bandymas vargu pastūmėjo politinį vežimą, nedarnių jėgų tempiamą. Gerai daroma, kad bent žvalgomas ir svarstoma.

FELJETONAS**Vyrai, saugokitės drukavoto žodžio!**

Senas žmogus, kaip ir senas katinas: mėgsta būti paglostomas. Va, mūsų katinas Pukis yra gražaus amžiaus sulaukęs. Turi silpną regėjimą ir visai išretėjusius ūsus, o taip pat nukarusį uodegą, kurios neįstengia užrišti ir mirtiną savo priešą Snupį — kaimyno šunį sutikęs. Ale, tamsta, jeigu Pukį lengva ranka paglostysi, tuojau pat jis išriečia nugarą. Akysė žiežirbėlės šokinėja, ir pagaliau, reikšdamas savo nirvaniską savijautą, pradeda murkti. Žinia, tas murkimas labai neromantiškas, primena supelėjusių armonikos dumplių švokštimą. Bet ne tai svarbu.

Svarbu, kad tas nekaltas katino nugaros paglostymas sukelia jo būtybėje pačius giliausius ir švelniausius jausmus. Aną dieną "Tėviškės Žiburiuose" užtinku laišką, kur nepažįstama Jievos dukra ant mano širdies žarijas mėto. Sako, bravo Anuprai, kad rašai! Nepaisyk, kad tavoji mūza susenuš; žydišku užsispyrimu pliek per jos šonkaulius ir jokį Parnaso augštybes!

Tokie padaršinimai ir dar per laikraštį mane į nuodėmingą puikybę pakėlė. — Barbor, — sakau žmonelei, — nuvyto purienos upelių šlaituose ir jėvos lankose peržydėjo... Aš manau, kad turime ant lentynos padėti visus romantiskus čiulbėjimus. Neišėina, kad aš, žmogus pagerbiamas per laikraščius, būčiau šaukiamas tokiais tavo įprastais žodžiais, kaip "Ei, tu senas griozde, išnešk garbičius" arba "Nustok krenksėjės, kaip juodvarnis prieš darganą!" Užmiršk, Barbor, ir mano švelnučius jausmus išsiveržimus, kaip va, "Pupuliuk, nešlapink rankučių, aš tik-tai sutraukiu dūmą ir einu indų plauti!" Man atrodo, bus išmintingiausia, kad tu, Barbor, nuo šiandien, kreipdamasi į mane, sakysi "Tamsta".

— Pakvaišai ar ką?! Galva tau perkaito... — Ne, — sakau, — Barbor, — kai jau mano vardas garsėja už parapijos ribų, pasirodo laikraščiuose, tau dera parodyti daugiau orumo. Taip jau, vieverslė, yra, juk nuosava žmonelė negali nieku laikyti savo priesaikos,

kai svetimi žmonės, pažįstą mane tikrai iš raštų, kelia mano asabą į augštybes...

— Žinai ką, Anuprai, — sako Barbor, — jeigu neatsikratysi įpročio plauti kojas tikrai prieš didžiulį šventę, tai pagarsėsi ne tik Torontę, bet ir visoje Kanadoje... Pamanykite, atsirado rašėiva! Sumezga per gvolta porą eilučių ir jau šnypa riešiai! Va, kai patrauksiu šluotažiu per armoniką, tai paskutinius dantis išspjau! Bematant išgaruos "Tamstos" mandrybė!...

Turint galvoje Barbaros talentą meniškai vartoti kočėlą betkokiuose jai nepatinkančiuose debatuose, pokalbį nutraukiau ir tyliai iškiutinau į Lietuvių Namus.

Lietuvių Namuose, romantiškos prieblandos suvystytas, baro kamputyje, sėdėjo prietelius Juodėnas.

— Ei, Anuprai, — šuktelėjo pamatęs mane Juodėnas, — koman, nuplausime alučių dulkes. Juk abu mes darbe liejame prakaity ir keiksmus.

— Aš, — sakau sėsdamas šalia Juodėno, — nesu sužavėtas tavo grubia kalba. Man rodosi, tarp mūsų turėtų būti, taip sakant, tam tikras tarpas.

— Koksai tarpas?! Būsi, matyti, jau šmičkelė išmetęs. Atstumai ir kitokios filosofijos tau po mamonėliu kaupiasi...

— Aš nejuokauju. Žinai patnai, kad aš į laikraščius rašau ir mano raštai žmonėms širdį kumena, o tu čia su manimi ant "pani brac", tarsi būtumėm kartu kiauless ganė...

— O ho! — ima kvatoti Juodėnas. — Nežinojau, kad tu į nepasiekiamas augštybes iškilai! Duok ranką, pabučiuosiu. Galvą žemai nulenksiui!... Gal tamstos mylista alaus bonkele nepasididžiūsi su manimi išmirtingiausia, kad tu, Barbor, nuo šiandien, kreipdamasi į mane, sakysi "Tamsta".

— Pakvaišai ar ką?! Galva tau perkaito...

— Ne, — sakau, — Barbor, — kai jau mano vardas garsėja už parapijos ribų, pasirodo laikraščiuose, tau dera parodyti daugiau orumo. Taip jau, vieverslė, yra, juk nuosava žmonelė negali nieku laikyti savo priesaikos,

BALYS ARŪNAS

Po kelių dienų užsukau pas Motieką, slauņų mūsų gatvės prekybininką. Bulvių Barbora įsakė nupirkti.

— Sveikas, Anuprai, — sako Motieka, — bet tavo nosis, broliuk, skaisčiai lėlijava! Ar kartais nebūsi įnikęs vyneliu troškulio malšinti? Va, Dambriūnas, beragaudamas vynelį, žalsvą norą įsitaisė. O žmogus visą amžių į burną jokio gerimo neėmė. Senatvėje žmogui galvėlė susisuko. Sako, nėra tos dienos, kad porą bonkelių vynelio neišgertų!

Man toji Motiekos kalba paširdžius spaudžia. Visą su Barbora pas jį perkame — bulves, sviestą, lašinius ir net tepalą plaukams patamsinti, o jis čia rūpinasi mano nosies spalva. Neišauklėjimas!

— Ponas Motieka, — sakau, — prašau neliesti mano asmeninių šlunkų. Tamstos nosis pasigailėtina karpa papuosta. Bet tai tamstos nosis ir tamstos karpa. Ne mano reikalas... Pagaliau mus skiria ir visuomeninė padėtis. Kas tamstą žino? O mano vardas ir laikraščiuose randamas. Aš manau...

— Kiek svarų bulvių ponas norėtum?... — staiga labai nuolankiu tonu nutraukia mano samprotavimus Motieka.

— Ačiū... Bulvių ne tik pas tamstą galima gauti. — Kietai trinkelėjęs durimis išėjau.

Ir pagalvojau: kas kaltas dėl visų tų mano painiavų, jeigu ne redaktorius, paskelbęs tos mėlynakės laišką laikraestyje! Juk tas laiškas ir uždegė mano krūtinėje didybės maniją. Per tą nežabotą puikybę ir su Barbora, ir su prieteliais, ir su krautviniuku kapotis ėmiau. Todėl nieko nelaidekdamas ėmiau ir parašiau redaktoriui:

"Didžiai gerbiamas, prašau man daugiau "Tėviškės Žiburių" nesiuntinėti, nes spauda tik nesantaišką ir tūžmastį tarp žmonių kelia. Už gazieta iš anksto esu sumokėjęs metinę kainą. Pinigų prašau negrąžinti. Perduokite ju mylistai klebonui, idant Mišias už paklydusius viengungius atlaikytų. Sudiev visam laikui — Anupras".

Ir prisiminiau a.a. kletus per-

PADEKA**A+A****JONAS BLEIZGYS,**

mūsų mylimas vyras, tėvas, uošvis, tėvukas, sūnus ir brolis staigiai, netikėtai mirė 1974 m. gruodžio 25 d. ir iškeliauo amžinybėn, palikdamas mus skaudžiam ir prislėgtame liūdesyje. Palaidotas gruodžio 28 d. lietuvių kapinėse Anapilyje.

Nuoširdi padėka visiems, kurie lankė jį ligoninėje. Dėkojame visiems atsilankiusiems iš arti ir toli laidotuvių koplyčioje, šventovėje, ir palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą. Ypatingą padėką reiškiam teikusiems pagūdą mūsų liūdesio valandoje: J. M. Dambarams ir Kristinai, V. J. Miliauskams, A. Tarailienei, E. E. Miliauskams, A. O. Jakimavičiams, P. Z. Augaičiams iš Delhi, B. Žilinskui iš Tennessee, misijonieriui kunigui Hahn su šeima iš Indijos.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už užuojautos žodžių, raštų, per spaudą ir radiją; už gėles, užprašytas šv. Mišias, aukas vietoj gėlių Tautos Fondui, Lietuvių Namams ir liet. ev. parapijai.

Dėkojame: kunigui P. Ažubaliui bei senjorui kunigui A. Trakiui iš Čikagos už maldas bei pamokslus koplyčioje, šv. Mišias bažnyčioje ir apeigas kapinėse; sol. V. Verikailiui už giedojimą, muz. J. Govėdai ir S. Šarkutei už vargoninkavimą; už atsisveikinimo žodžius koplyčioje — Čikagos "Tėviškės" parapijos klebonui senj. kun. A. Trakiui, Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkui J. R. Simanavičiui, Išganytojo Liet. Ev. Liut. parapijos pirmininkui inž. G. Šernui, Tautos Fondo Toronto atstovybės pirmininkui A. Firavičiui, P. Augaičiui iš Delhi, E. Miliauskui; velionies artimiesiems draugams karsto nešėjams: P. Augaičiui, E. Bumeisteriui, O. Delkui, E. Miliauskui, G. Šernui, J. R. Simanavičiui.

Gili padėka visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie pietų paruošimo ir aplamai prie velionies laidotuvių.

Už jūsų parodytą nuoširdumą liekame visiems giliai dėkingi.

Pasilikę liūdesyje — žmona Uršulė, dukra Rūta, žentas kun. Algimantas, anūks Loretta ir Rita, Lietuvoje — mama ir brolis su šeima

Mylimai sesutei**a.a. Stasei Varanavičienei**

mirus Lietuvoje, gerb. prelatą dr. J. TADARAUSKĄ, mūsų skyriaus Dvasių Vadą, nuoširdžiai užjaučiame, o velionę prisiminame maldose —

KLK Moterų Draugijos
Hamiltono skyrius**Hamiltono Aušros Vartų parapijos kleboną**

prelatą dr. J. TADARAUSKĄ, jo seseriai

a. a. Stanislavai Varanavičienei

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame —

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba

Mylimai sesutei**a.a. Stasei Varanavičienei**

mirus Lietuvoje, gerb. prelatą dr. J. TADARAUSKĄ liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

Stasys ir Sofija Kostas ir Liucija
Rakščiai Justas ir Laima Meškauskai
Kriaučiūnai**Mylimai MAMYTEI****A+A****ONAI ASMENA-VIČIENEI**

Lietuvoje mirus, mūsų mielam JUOZUI ASMENA-VIČIUI su šeima reiškiam nuoširdžią užuojautą liūdesio valandoje —

Danutė ir Petras Babinai

A+A**ANTANINAI AUGUSTAITIENEI**

mirus, jos dukroms — JASIONIENEI, GIRENIENEI, ŠAKALINIENEI, sūnui EDVARDUI ir jų šeimoms reiškiam užuojautą bei kartu liūdimę —

B. B. Čepauskai
A. P. Kraujaliai Gediminas ir G. V. Lumbiai**Mylimam BROLIUI**

Lietuvoje mirus, EUGENIJĄ KLEVIENĘ ir jos šeimos narius šioje liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia —

B. Z. Stonkai M. V. Leparskai
Hamiltonas, Ont.

spėjimą, girdėtą žalios jaunystės dienomis: "Vaikeli, saugokis drukavoto rašto ir vainikuotos pėdos, nes gali įpulti didelėn bedon..." Jinai buvo teisi savo žodžiuose.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Mūsų kredito unijos nariui**a+a Leonui Barauskui**

mirus, jo žmonai DANAI, sūnams, ANDRIUI ir VIKTORUI, seserims, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Mylimam broliui**a.a. JUOZUI NORKUI**

mirus Lietuvoje, mūsų skyriaus sesė EUGENIJĄ KLEVIENĘ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu su ja liūdimę —

KLK Moterų Draugijos
Hamiltono skyrius**CANADIAN ART MEMORIALS LTD.**

176 LAKESHORE ROAD WEST

(kampus Mississauga Road N.)

Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kopų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nesukbėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757

Namų telefonas 278-4529

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS**

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX. 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kviečiame skubiai veikti

MIELI LIETUVIAI,

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, 1975 m. kovo 17 dienos posėdyje susipažinusi su spaudos paskelbtomis informacijomis apie JAV Valstybės Departamente šiuo metu svarstomas galimybes de jure pripažinti Pabaltijo valstybių aneksiją ir pramatydama tokių svartymų pasekmes, priėjo išvados:

a. JAV nusistatymas nepripažinti Pabaltijo valstybių aneksijos visuomet buvo ir pasiliks tvirta atrama lietuvių tautos siekiuose atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

b. Tos atramos praradimas galingiausios pasaulio valstybės vyriausybėje išeivijos lietuviams žymiai ap sunkintų Lietuvos laisvinimo darbo pastangas, o okupuotam kraštui būtų didelis moralinis smūgis.

c. Todėl būtina, kad visi išeivijos lietuviai, Amerikoje ir laisvame pasaulyje, vieningai ir visuotiniai veiktų, siektų įtaigoti JAV vyriausybę, kad ji iki šiol vedamos nepripažinimo politikos ne tik nepakeistų, bet išnaudodama visas turimas priemones Jungtinės Tautos, Europos saugumo konferencijoje ir kituose tarptautiniuose forumuose visoms Pabaltijo tautoms reikalaujant laisvės ir nepriklausomybės, kol jų tautų suvereninės teisės bus atstatytos.

d. Nors apie Valstybės Departamente galimus ėjimus kol kas žinome iš neoficialių spaudos pranešimų, tačiau paskutinio

dešimtmečio JAV Valstybės Departamento vedama politika tų pranešimų teisingumu mažai abejonių beklia, todėl ir nebėra prasminga laukti jų patikrinimo, bet reikia tuoj pat energingai imtis žygių, kad tie galimai nebūtų padaryti.

Šias išvadas priimdama dėmesin, PLB valdyba kreipiasi į Lietuvių Bendruomenės kraštų valdybas ir kviečia jas imtis skubios akcijos. Kiekvieną krašto valdybą prašome organizuoti tokią akciją, kokia jos gyvenamo krašto sąlygomis būtų pati efektingiausia. Telegramos ir laišškai JAV prezidentui, prašant nepripažinti aneksijos ir siekti Pabaltijo tautoms laisvės, būtų viena sėkmingų priemonių, tinkančių visų kraštų LB nariams. JAV lietuvių išskirtinai prašome raginti savo kongresmanus remti ir skubiai priimti kongrese esančią rezoliuciją H. Con. Res. 165, o senatorius prašyti, kad panašią rezoliuciją pateiktų senatui. Prašome rašyti laiškus spaudai, kad būtų atkreiptas visuomenės dėmesys. Kam įmanoma, siekti asmeninių ryšių su kongreso, senato, Valstybės Departamento bei Baltųjų Rūmų pareigūnais ir šiame reikale prašyti jų talkos. Planuojant ir vykdančią akciją, stengtis savo veiksmus derinti su kitų organizacijų to paties tikslo siekiančiais veiksmais, įieškant ne konkurencijos, bet geresnių bendrų rezultatų. Kur galima, prašoma veikti visų trijų Pabaltijo tautų atstovams kartu.

PLB valdyba

Lietuvos laisvė - visų reikalas

Politinių studijų savaitgalio išvados

Politinių studijų savaitgalis, suorganizuotas Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles sambūrio, įvyko 1975 m. sausio 25-26 d.d. Jame paskaitas skaitė arba pranešimus padarė: St. Barzdukas, Bern. Brazdžionis, Z. Brinkienė, J. Gliuda, dr. J. Glaudys, Jn., K. Kojelis, L. Kojelis, Simas Kudirkas, dr. F. Palubinskas, J. Pažėraitė, kun. K. Pugevičius, L. Valiukas, V. Vidugiris ir dr. J. Zmuidzinis. Išskirtais klausimais pareiškimus darė gausi auditorija.

Išvadų komisija, susidedanti iš E. Arho, dr. Z. Brinkio, dr. V. Juodeikos, J. Kojelio (pirm.), P. A. Raulinaičio ir dr. P. Pamaitaičio, iš paskaitose, pareiškimuose bei pranešimuose išskirtų minčių ir siūlymų padarė sekančias išvadas:

1. Tautiniam lietuvių visuomenės solidarumui ugdyti ir politinės lietuvių veiklos praktikai įdiegti visose lietuviškose bendruomenėse organizuoti politinių studijų savaitgaliai.

2. Visuomeninėje lietuvių veikloje atsiskaidoma autoritetinio principo ir pasiduodama daugumos valios sprendimams. Demokratijoje daugumos valia pareiškama visuotinių balsavimų keliu. Demokratinės idėjos puoselėjamos spaudoje, visuomenėje ir kasdieniniame gyvenime.

3. Demagogija ir arogancija — didžiausi demokratijos priešinai. Tad kiekvienam lietuviui puoselėti pasipriešinimą demokratijai ir meilę, o toleranciją kiekvienam lietuviui nuomonei. Diskusijos vestinos augščiau išdėstytoms idėjomis ir krikščioniškos pakantos dvasioje, niekad nepažeidžiant tiesos ir teisingumo.

4. Tautinė lietuvių išeivijos misija glūdi kultūrinės ir politinės veiklos sintezėje. Tad pasisakant prieš politinės veiklos suvarginimą, pasisakyti ir prieš tos veiklos nuvertinimą. Bandymai politinę veiklą priešpastatyti kultūrinei veiklai išplaukia iš intelektualinio seklumo ir lietuviškoms problemoms neįsitraukimo.

5. Visame laisvame pasaulyje Lietuvos laisvinimo veiklai vadovauja VLIKas. VLIKą sudarantis grupės savo vadovybės reguliariai išrenka demokratiniu būdu, nes garbinas atstovavimas paverčia tautai įpareigoja, kad tos vadovybės būtų su daromomis teisėtai ir demokratiškai. Organizavimas savo gyvenimo negalinčios turėti grupės jungiasi su kitomis politinėmis artimomis grupėmis.

6. Lietuvių Bendruomenė ir toliau savo vadovybės išsirenka demokratiškai, rinkimų reikaliu sudarant tikslus narių sąrašus. LB apylinkių pirmininkams nustatyta tvarka su teiktinos pilnos tarybos narių teisės.

7. Amerikos lietuviuose siektina politinės akcijos vienybės su vienu fondu laisvinimo veiklai finansuoti. Kol tai nepadaroma, laisvinimo veiklai finansuoti aukų rinkimas organizuotinas taip, kad kiekvienas aukotojas galėtų pareikšti savo valią ir auką nukreipti į savo pasirinktą centrą. Kiekvienas lietuvis jaučia pareigą vienoms dienoms uždabti aukoti laisvinimo reikalams.

8. Atolydžio dvasios negeistinos pasiekimas užbėgti už akių JAV vyriausybei ir kongreso nariams įtaigiai pateiktina 89-to kongreso priimta H. Con. Res. 416. Tai vienas iš stipriausių ginklų Amerikos vykdomajai Lietuvos okupacijos nepripažinimo politikai užtikrinti. Si rezoliuciją pateiktina ir kitų valstybių vyriausybėms. Laisvojo pasaulio komunistinės ir prokomunistinės partijos informuotinos apie komunizmo prie-

Montrealio lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras" vienos kelionės metu. Sukaktuvinis jo koncertas įvyks balandžio 12 d. Montrealyje. Šiuo metu "Gintaras" ruošiasi ne tik koncertui, bet ir išvykoms į kitus miestus

Buvę mokiniai -- dabar tėvai

Montrealio liuanistinės mokyklos 25-rių metų nueitą kelią prisimenant

Montrealio liuanistinės mokyklos 25 metų sukakties minėjimas įvyko 1975 m. kovo 8 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Jį pradėjo mokyklos vedėja Monika Jonynienė, pasveikindama susirinkusius. Vienos minutės susikaupimu buvo pagerbti mirusieji mokytojai: Jieva Rimkevičienė, Vanda Balsienė, Jonas Kardelis, Zina Piečaitienė.

Mokyklos steigėjų vardu kalbėjo Augustinas Ališauskas, pirmasis šios mokyklos mokytojas, trumpai nušviesdamas pirmuosius ketverius mokslo metus, kurių nėra Lietuvių Enciklopedijoje. Pirmoji liet. šeštadieninė mokykla buvo atidaryta 1949 m. ir jos niekas neuždarė, kaip kad prašyta Lietuvių Enciklopedijoje. Darbas buvo pradėtas 1949 m. gruodžio 12 d. su 12 mokinių. Vėliau jų buvo 3 x 12, t.y. 36.

Pirmieji tos mokyklos mokiniai, baigę mokslus, dabar eina augstas tarnybinės pareigas Kanadoje. Jie sukūrė lietuviškąs

šeimas ir savo vaikus leidžia į lietuvių mokyklas. Dalis jų aktyviai reiškiasi visuomeninėje veikloje. Lietuvių mokykla nesugadino jų angliško akcento, netrukė jiems baigti augštuosius mokslus.

Vienas pirmųjų šeštadieninės mokyklos organizatorių buvo Augustinas Kudžma, LAS aktyvus narys, kuriam priklausio nuoširdi lietuviška padėka.

1950 m. įsisteigus Aušros Vartų parapijai, mokyklą globojo kun. J. Kubilius, SJ. Jo dėka buvo įkurta kita mokykla Ville Emard, kurioje mokytojav Bro-nė Lukoševičienė. Susidarius nemažam skaičiui mokinių, mokykla buvo sujungta, perkelta į Verduną, pakviesta daugiau mokytojų. Penktasis mokslo metais buvo suorganizuoti liuanistiniai kursai. Pirmuoju kursų vedėju buvo taip pat mokyto. A. Ališauskas.

Baigdamas savo kalbą A. Ališauskas palinkėjo tėvams kant-rybės, mokytojams — ištvermės, o mokiniams — darbo ir sėkmės.

Globėjų vardu sveikino AV parapijos klebonas kun. J. Aranauskas, Sv. Kazimiero par. klebonas kun. dr. F. Jucevičius, Bendruomenės vardu — apyl. pirm. J. Šiaučius, rėmėjų vardu — "Lito" pirm. J. Bernotas. Visi jie džiaugėsi gražiu lietuvišku darbu, linkėdami mokyklai ilgausios li.

Seminaro ir lit. kursų lektorė dr. Ilona Maziliauskienė skai-

tė labai įdomią ir turiningą pasikaitą, o dr. Henrikas Nagys gyvu ir jautriu žodžiu perdavė savo ir kitų poetų kūrybą, surištą su taip miela gimtąja žeme.

Mening dalį atliko jaunimas, "Gintaro" ansamblio prieauklis "Gintarėlis", įjungdamas Živilės Jurkutės deklamaciją. Susilaukė daug katūčių.

Mokyklos choras buvo pasigėrėtinasis savo išvaizda ir drausme. Jauna solistė Anita Pakalniškytė per tris pasirodymus padainavo lietuvių ir kitataučių kompozitorių net 14 dainų. Solistė turi jauną, švelnų balsą. Ją mokiniai apdovanojo rožėmis. Akompanavo AV choro dirigentė Mm. M. Roch.

Baigiamąjį žodį tarė Vincas Piečaitis, mokyklos tėvų komiteto pirmininkas, reikšdamas didelę padėką mokytojams, o visiems kitiems — už atsilankymą ir mokyklai teikiamą paramą.

Salė buvo papuošta 25 metų nuotraukomis ir mokinių piešiniais. Sukakties progą mokyklą stambesnėmis aukomis parėmė organizacijos ir pavieniai asmenys. Tėvų ir mokytojų pastangomis buvo paruoštos gražios vaišės, kurios skyrėsi nuo įprastinių.

Minėjime dalyvavo per 200 asmenų, neskaitant programos dalyvių. Programa buvo gana ilga, bet, matyt, niekas nenuobolė, nes salėje viešpatavo visiška tylą. Ji buvo įdomi, turininga ir rimta.

Dalyvis

Jaunimo kongreso žinios

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos iniciatyva organizuojamas lietuvių jaunimo Kongresui Remti Komitetas. Į jį kviečiami viso pasaulio Lietuvių Bendruomenių pirmininkai, keletas antrojo jaunimo kongreso talkininkų ir trečiojo jaunimo kongreso organizatorių. Savo sutikimus jau yra davę: KLB pirm. J. R. Simanavičius, JAV LB pirm. J. Gaila, Brazilijos LB pirm. A. Sliesoraitis, Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos pirm. St. Goda, Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Tarybos pirm. A. Mičiūdas. Jų didžiausias uždavinys — su-tekėti lėšas, kad kongresas būtų sėkmingas. Tikimės, kad KKK neužilgo pradės intensyvių lėšų telkimo vajų.

Sportas kongrese

Sporto klubai ir sportuojantis jaunimas kviečiamas susidomėti trečiajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese numatoma sporto programa. Sporto šventė įvyks Argentinoje kongreso stovyklos metu. Stovykla vyks netoli Argentinos sostinės — Buenos Aires, kur numatoma kongresą pradėti 1975 m. gruodžio 20 d. Vėliau bus paskelbta

smulkesnė sporto programa.

Tautinių šokių šventė

Trečiajame kongrese Pietų Amerikoje 1975 m. gruodžio 20 — 1976 m. sausio 6 d. numatoma surengti mažąją tautinių šokių šventę. Jos tikslas — įtraukti ypač toki jaunimą, kuris kitur nedalyvauja, bet mėgsta šokti, ir tuo būdu pasirošti penktajai tautinių šokių šventei Šiaurės Amerikoje 1976 m. liepos mėn.

Mažosios tautinių šokių šventės programa bus vykdoma Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Tikimasi, kad šventėje galės dalyvauti apie 200 šokėjų. Pusė jų bus iš Pietų Amerikos, o kiti — iš didesniųjų lietuvių kolonijų kituose žemynuose. Galima slysti išties ansamblius arba dalis jų, papildant apmokytais ansambliams nepriklausančiais jaunuoliais. Mažosios šventės programa nebus sunki ar sudėtinga, tad ir mažiau mokantieji galės joje dalyvauti.

Susidomėję ansambliai kviečiami kreiptis į PLB vicepirm. jaunimo reikalams Romą Kasparą, 220 Southcote Rd., Riverside, Ill. 60546, U.S.A. G. J.

Baltiečių vakaro dalyviai Kanados parlamento rūmose buvo pavašinti lietuvių pagamintu raguoliu. Iš kairės: p. Danienė, J. Vaičieliūnas, V. Andre, buvęs Kanados užsienio reikalų min. M. Sharp

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

JAV prez. G. Fordas vasario 27 d. Baltuosiuose Rūmuose Vašingtone priėmė baltiečių delegaciją. Lietuvių grupei atstovavo ALTos nariai — pirm. dr. K. Bobelis, T. Blinstrubas ir dr. K. Sidlauskas. Pasimatymą išrūpino ir baltiečių delegacija prezidentui pristatė Illinois valstijos atstovus JAV kongrese E. Derwinski. Oficialiu ALTos pranešimu, "prezidentas G. Fordas pareiškė, kad JAV tvirtas nusistatymas nepripažinti Pabaltijo tautų okupacijos ir toliau nepasikeis. Taip pat pasidžiaugė, kad baltiečiai jį remia ir palaiko užsienio politikoj..." Lietuvių delegacijos atstovams sugrįžus iš Vašingtono, ALTos įstaigoje buvo suaukta spaudos konferencija ir vizito detales smulkiau paaiškintos. Deja, netrukus po to pasirodė informacija amerikiečių spaudoje apie priešingas nuotakas Valstybės Departamente.

DVASISKIŲ DELEGACIJA

Iš 20 asmenų sudaryta ir saugumo atstovų lydimą Sovietijos dvasiškų delegacija keturias savaites viešėjo JAV. Paskutines vizito dienas ji praleido Čikagoje. Kad sovietai delegaciją atsiuntė tik propagandai, bet ne rimties pasitarimams, labiausiai stengėsi iškelti ukrainiečiai. Jie Čikagos amerikiečių dienraščiuose dėjo didelių apmokamus skelbimus, nurodydama žaurią tikinčiųjų padėtį Ukrainoje. Kovo 3 d. vakare Civic Center aikštėje įvyko tyli maldos demonstracija, apie kurią plačiai rašė didieji dienraščiai. Daugumą jos dalyvių sudarė ukrainiečiai. Nemažai dalyvavo ir lietuvių. Lietuvių Sv. Kryžiaus par. klebonas kun. V. Mikalaitis su visais demonstrantais atkalbėjo bendrą maldą. Buvo ir "Margučio" radijo vedėjas P. Petrutis, perdavęs idomius reportažus iš maldos demonstracijos, "Lietuviai Televizijoje" atstovė F. Gramontienė ir daug kitų.

Dvasiškų delegacija buvo pristatyta amerikiečiams kovo 3 d. McCormick salėje, kur buvo pilna korespondentų, radijo ir televizijos reporterių. Tarp karštų klausimų iškilo ir Lietuvos tikinčiųjų padėtis. Kaikuriuos klausimus prel. C. Krivaitis bandė atsakyti, o kitus visai nutylėjo. Didieji dienraščiai apie tai rašė daug. Iš jų aprašymų aiškiai išryškėjo faktas, kad religija Sovietijoje yra kietai persekiama. Jei sovietai nebūtų siuntę savo dvasiškų delegacijos, tokios didelės propagandos apie tikinčiųjų padėtį okup. Lietuvoje ir kitur amerikiečių informacijos kanaluose tikrai nebūtume susi-

laukę. Ši kartą patys okupantai pasitarnavo. Jie nenumėtė, kad toji propaganda atsisuks prieš juos pačius. Iš visų amerikiečių korespondentų gal geriausiai tikinčiųjų už geležinės uždangos padėtį suprato "Daily News" dienraščio religinio skyriaus redaktorius J. Bowman, buvęs jėzuitas, su kun. A. Keziu, SJ, kartu studijavęs teologiją. Jo aprašymai buvo patys taikliausi.

MOKYKLOS SUKAKTIS

Čikagos Augstesnioji Lituanistinė Mokykla kovo 26 d. specialiose iškilmėse Jaunimo Centre ir leidiniu paminėjo 25 m. darbo sukaktį. Mokykla pradėjo veikti 1950 m. kovo 11 d. Brighton Parko par. mokykloje su penkiais mokytojais. Kol nebuvo savo Jaunimo Centre, mokyklai kasmet tekdavo kraustyti iš vienos liet. parapijos į kitą: 1953-54 m. — Marquette Parke, 1954-55 m. — Town of Lake, 1955-57 m. — Bridgeporte. Į Jaunimo Centrą mokyklą persikėlė 1957 m. rugsėjo 7 d., kur ir iki šiol tebesinaudoja gan moderniomis patalpomis po savuoju lietuvišku stogu. Mokyklai yra vadovavę šie pedagogai: St. Rudys, B. Babrauskas, A. Rūgytė. Nuo 1961 m. birželio mėn. mokyklos direktorium yra mokyto. J. Masilionis. Per 25 m. mokykloje dirbo 66 mokytojai. Šiuo metu jų yra 13, mokinių 112. Iki šiol mokykla išleido 23 abiturientų laidas — 750 baigusiujų. Dalis mokytojų ir net absolventų yra iškėliavę į amžinybę. Nebėra gyvųjų tarpe mokytojų O. Krikščioniūnės, B. Babrauskos, dr. Vl. Literskio, D. Veličkos. Anksčiau šiuo pasauliu atsiskyrė ir mokyklos absolventai: A. Rimas (žuvęs lėktuvo nelaimėje), V. Milavickas, K. Petrauskas (JAV armijos karys, žuvęs Vietnamo kare; jo palaikai buvo parvežti į Čikagą ir su pilna kari-ne pagarba palaidoti liet. Sv. Kazimiero kapinėse), Z. Litvinaitė, L. Čepaitytė-Paulienė, G. Musteikytė, akt. D. Juškevičiūtė-Simolienė. Mokykla išleido 15 metraščių, o jos mokytojai paruošė visą eilę vadovėlių, kuriais naudojasi ir kitos lit. mokyklos.

Jau 14 metų, kai Jaunimo Centre kiekvieną šeštadienį skamba jaunos lietuviškos gvybės aidai. Ten krykštauja Dariaus-Gireno lit. mokyklos vaikučiai, Čikagos augst. lit. mokyklos jaunimas ir Pedagoginio Lituanistikos Instituto studentai. Kažin, ar laisvajame pasaulyje rasime kitą tokią vietą, kur po vienu stogu glaustųsi net trys lituanistinio švietimo židiniai.

Geros žinios! !

Pigiausias persiuntimo būdas! ! !

Dabar jūsų giminės gaus daugiau nei anksčiau Užsakykite dabar per INTERTRADE EXPRESS CORP.

PIGIAUSIOMIS KAINOMIS GERIAUSIAI DOVANĄ I LIETUVĄ

SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMEJIMUS

INTERTRADE EXPRESS CORP. jums pirmiau patarė ir jūsų giminės su tuo sutiko

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės galės nusipirkti ką tik nori už dalį reguliarios kainos. Tai lyg kad nuėitum ir krautuve su \$100 ir gautum \$200 ar \$300 vertės prekių ar net daugiau.

Intertrade Express Corp. mielai gali atsiųsti įrodymus visai nemokamai.

Specialius rublių pažymėjimai gali būti iškeičiami į pinigų, t.y. į reguliarius rublius augščiau vertę.

PILNAI GARANTUOTA GREITIAUSIAS PRISTATYMAS

Pristatoma per 3 savaites Mokama už specialų rublį \$2.63

ŠI KAINA APIMA VISKĄ — JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ PRASYKITE MŪSŲ NEMOKAMU ILLUSTRUOTU KATALOGU

Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. St., Fifth floor New York, N.Y. 10010, USA Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai

Pigiausiomis kainomis Garantuotas skubiausias pristatymas.

Prašome rinktis iš šių naujų modelių:

"ZIGULIS" VAZ 2101 \$3706.00

Naujausias pagerintas Eksportinis modelis "ZIGULIS" VAZ 2103 \$4246.00

Station Wagon "ZIGULIS" VAZ 2102 \$4082.00

Eksportinis modelis "MOSKVICIUS" 412IE \$3756.00

"MOSKVICIUS" 408IE \$3454.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 426IE \$3919.00

Station Wagon "MOSKVICIUS" 427IE \$4205.00

"ZAPOROZEC" ZAZ 968 \$2368.00

Visos kainos JAV doleriais

Prašykite mūsų specialių biuletenių su automobilių ir aparatų iliustracijomis.

VARTOTOJŲ DRABUŽIAI Svarbi žinoti lankytojams iš Sovietų Sąjungos. Prašykite mūsų specialių biuletenių Mes turime 26 metų patyrimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

Pirmasis Montrealio liuanistinis seminaras 1954 m. su lektoriais ir studentais. Pirmoje eilėje iš kairės: A. Ališauskas — vedėjas, kun. J. Kubilius, SJ, dr. H. Nagys, J. Kardelis

A+A
mylimam broliui
JUOZUI NORKUI
mirus Lietuvoje, EUGENIJAI KLEVIENEI skausmo valandoje reiškiamame nuoširdžiausią užuojautą ir dalinamės jos skausmu —
Stasys ir Sofija Rakščiai Justas ir Laima Kriaučiūnai Kostas ir Liucija Meškauskai

Mylimam broliui
A+A
JUOZUI NORKUI
Lietuvoje mirus, mūsų mielai EUGENIJAI KLEVIENEI su šeima reiškiamame nuoširdžių užuojautą liūdesio valandoje —
Danutė ir Petras Babina

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
GIFTS INTERNATIONAL INC.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaudami kontakto lęšiai (contact lenses).

ČESNAKAS - SVEIKA TAU
Kaip puikus, natūralus prieskonis, česnakas šimtmečiais buvo vartojamas tūkstančiuose valgių. Europiečiai vartojo česnaką daugelį metų kaip maisto, turintį natūralaus maisto savybių.
ADAMS GARLIC PEARLES turi savybę gyvybę išsaugoti.
ADAMS GARLIC PEARLES buvo paravinėjami per 35 metus ir patenkinami tūkstančius vartotojų. Dar šandien nusipirki ADAMS GARLIC PEARLES ir pamatysi, kaip iš puikus, natūralus produktas tau patiks.
Kapsulės pavaldė neturi nei kveipo nei skonio!

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SPALVOTOS LAIDOS

Lietuvos respublikinė televizija vasario 26 d. transliavo pirmąją spalvotą laidą. Televizijos ir radio komiteto pirm. J. Janučio pranešimu "Komjaunimo Tiesos" 41 nr., pirmiausia tokioms laidoms bus panaudoti filmai, gegužės pradžioje — tiesioginės transliacijos iš įvykių vietos, metų pabaigoje — kitos programos iš naujųjų paviljonų studijų. Šia proga J. Janučis nusiskundžia: "Viena didžiausių problemų — dar ne visoje respublikoje galima matyti centrinės ir respublikinės televizijos laidas. Net tokiuose stambiuose mūsų miestuose, kaip Kaunas, Šiauliai, greta galingų siųstuvų veikla vos šimto vatų retransliatoriai. Todėl programos matomos tik tu miestų centruose. Na, o transliuoti tais siųstuvais spalvotas programas iš viso sunku — žema kokybė. Nepatenkina mūsų ir kai kurie radio retransliacijų ruožai, pavyzdžiui, Kaunas — Klaipėda. Signalas į Klaipėdą dažnai ateina iškraipytas. (. . .) Beveik pusę TV programų sudaro iš filmų. O meninių spalvotų filmų Lietuvos kinematografas ir televizija sukuria vienetus. Respublikoje iki šiol neturime net spalvotos juostos ryškimo bazės. . . " Remdamasis 1975 m. pradžios duomenimis, J. Janučis teigia, kad šimtai Lietuvoje gyvenančių šeimų dabar vidutiniškai tenka po 70 televizijos priimtuvų.

PAVELUOTA RODYKLĖ

Lietuvos knygnyvose neseniai buvo pradėta parduoti "Mažosios lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" abėcėlinę vady rodyle, turinti apie 35.000 įrašų, kurie palengvins surasti reikiamas žinias apie asmenis, įmones, įstaigas, organizacijas, vietoves, istorijos įvykius. Šios enciklopedijos I tomas buvo išleistas 1966 m., II — 1968 m. ir III — 1971 m., o rodyklė — tik 1975 m. Geriau vėliau, negu niekad, bet per tiek laiko jau spėjo pasenti ir tie trys enciklopedijos tomai. Užtat žadus su rodykle, geriau būtų buvę paruošti papildymų tomas.

KOLCHOZŲ VELIAVOS

Sąjunginės kolchozų tarybos biurokratų, nuobodžiaujančių Maskvoje, sugalvojti visiems kolchozams parūpinti jų veliavas, kad jos kolchozininkams taptų garbės ir darbo šaukimo simboliu. Kolchozų veliavos pavyzdį jau patvirtino ir Maskvą akiai sekantys respublikiniai biurokratai Vilniuje. "Tiesa" 61 nr. skelbia: "Vėliava bus gaminama iš atlaso. Vienoje jos pusėje centre spalvotu šilku išsiuvinės V. Lenino portretas, virš kurio įrašas: — "Kolūkis — tai komunizmo mokykla valstietijai". Antroje vėliavos pusėje centre išsiuvinėtas Lietuvos TSR valstybinis herbas, o virš jo — kolūko pavadinimas. Po herbu aukso raidėmis įrašytas respublikos ir rajono pavadinimas. Nurodyto pavyzdžio vėliavos ūkiai įsigis 1975–1976 metais." Tobulinant šį sumanymą, galbūt reikėtų pasiūlyti skirtingą vėliavų išskilimo laipsnį. Planus viršijančių kolchozų vėliavos turėtų plevėsuoti stiebo viršūnėje, o atsiliekančiųjų — tik ant pusės stiebo. Tačiau kolchozų tarybos biurokratams, pravaizduojantiems plentą, jau iš tolo būtų aiški kolchozų būklė ir be statistinių duomenų.

OAKVILLE, Ontario

LAISVĖS ŠVENTĖ. Mūsų kraštą yra paveręs labai klatingas ir galingas priešaš, bet mes vieton verkšlenimo turime ugdyti didžiausią kantrybę ir puoselėti viltį, kad laisvės šviesa vėl nušvins mūsų Lietuvos padangėje. Panašiomis mintimis dr. A. Musteikis savo kalboje dalinosi su mumis Vasario 16 minėjime vasario 22 d. Vėliavų vyko nuosirdios vaivės, kaip ir pridera draugiškai sugyvenantiems Oakvillės lietuviams. Reikia pasidžiaugti, kad šių metų Vasario 16 pabūvint atvyko didelis jaunosios kartos būrys. Beveik iš kiekvienos šeimos bent vienas jaunuolis dalyvavo šioje šventėje. Anksčiau to pasigedavome. Visa tai kelia džiaugsmą ir viltį, kad bus kam ateityje tęsti mūsų tradicijas.

Praeityje Vasario 16 šventę tekdavo švesti įvairiose patalpose, kurios dažnai būdavo niūrios ir nepakankamai erdvi. Dabar savo kaimynystėje turime spūdingą Ana-

Winnipeg, Manitoba

A. A. VIRKUTIENĖ. Sausio 14 d. Health Sciences Centre mirė 51 metų amžiaus Stasė Balčiūnaitė-Virkutienė, gimusi Daciūnų km., Vėndžiogalos valsč., Kauno apskr. Laidojimo apeigas atliko lietuvių parapijos kleb. kun. J. Bertašius. Liko nuliūdę: jos vyras Vladas Virkutis, sūnūs — Wally, Helmut, Alfred, dukros — Monika ir Rosemary. Sūnus Walter Vladas yra baigęs muzikos mokyklą ir dabar čia mokytoja. Mūsų metu jis grojo vargonais "Ave Maria". Vėlionė palaidota All Saints ukrainiečių kapinėse. Lietuvių klube buvo surengti pietūs, kuriuos pradėjo malda kleb. kun. J. Bertašius. Pietų metu pasakytą daug atsisveikinimo kalbų. Vėlionė priklausė lietuvių Sv. Kazimiero parapijai ir Winnipeg Lietuvių Klubui.

NAUJA VALDYBA. Sausio 2 d. įvyko visuotinis Manitobos Lietuvių Klubu narių susirinkimas, kuriame išrinkta nauja valdyba 1975 metams: Bob Urbanas — pirmininku, T. Yuška — vicepir., V. Novogracas —

STIPRINA ATEIZMĄ

Ateistinės propagandos stiprinimą liudija vasario 18 d. Vilniaus kompartijos komiteto salėje surengta teorinė konferencija aptarti aktualioms ateistinio auklėjimo uždaviniams. "Tiesa" ir "Komjaunimo Tiesa" vasario 19 d. laidose paskelbė tą pačią susovietintos ELTOS informaciją: "Konferencijos dalyviai išsklaidė žinomų respublikos mokslininkų pranešimus apie religijos kultūrą ir ideologinę kovą, mokslo bei religijos santykio ypatumus mūsų dienomis, religinių prietarų atsiradimo priežastis. Buvo pabrėžta, kad ateistinis žmonių auklėjimas — neatskiriama ideologinio darbo dalis, ir jį dirbti reikia lanksčiau, pasitelkiant naujosios mokslo pasiekimus, kad ateistinėje propagandoje reiklia taikyti ne tik masines, bet ir individualias darbo su tikinčiais formas." Perėjimas nuo masinių formų į individualias, be abejonės, reikš dar įkyresnį "moksline" ateizmo pirsimą, ramybės drumstimą tikintiesiems ir galbūt dar didesnius varžtus religijai.

VILNIAUS PAMINKLAI

Lietuviai dailininkai savo dekoratyvinėmis skulptūromis puošia senuosius ir naujosius Vilniaus rajonus. Iš tokių naujausių skulptorių darbų minėtini: senamiestyje — mums jau žinoma V. Vildžiūno "Lietuviškoji baladė", S. Kuzmos "Vartų sargybinis", V. Krutnio "Metrastininkas", Žirmūnuose — K. Kisieli "Džiaugsmas", Lazdynuose — K. Valačia "Vėtrungė" ir neseniai išdėjęs G. Karaliaus "Rytas". Ši didelė metalinė skulptūra vaizduoja raitelį, kurio žirgo užrišta galva primena Gedimino sapno legendinį vilką. Tai, žinoma, liudija, kad autorius skulptūrai pasirinko modernias formas.

TYLOS PROBLEMOS

V. Petronaitis Šiauliuose leidžiamam laikrašty "Raudonoji Vėliava" rašo apie kovos su triukšmu komisijos posėdį, kuriame buvo svarstoma triukšmo mažinimas miesto imonėse. Kaikuriuose tas gamybinis triukšmas vis dar gerokai viršija leistinas normas. Geriausia būklė esanti televizijos priimtuvų ir aparatūros gamykloje, kur triukšmų kovą skelbia specialiai įkurta sanitarinė laboratorija, matuojanti triukšmo dydį, numatanti priemones jam mažinti. Nuo praėjusių metų pabaigos gamybinis triukšmas neviršija normų visuose šios imonės skyriuose, išskyrus mechaninį štampos pavimą. Pastarajame triukšmą ruošiamasi sumažinti garso sugėriamomis pertvaromis.

KLAIPĖDIEČIŲ MELNRAGE

Populiari klaidėdėčių polisiavietė Melnragė turi beveik 3.000 gyventojų, asfaltuotą pėsčiųjų taką per mišką į Girulius. Klaidėdos vykdomasis komitetas yra patvirtinęs trimetį Melnragės tvarkymo planą. Jame numatytas kapitalinis eilės gatvių bei namų remontas, tvorų pakeltimas žaliavoreimis, vandentiekio bei kanalizacijos įvedimas, sporto aikštelė prie kultūros namų. Taipgi ruošiamasi sutvarkyti priejimą prie jūros, sutvirtinti kopas, nusausinti Melnragės pušyną. Melnragė susilauks naujų parduotuvių, valgyklos, būtinės tarnybos pastato. V. Kst.

pilio pastatą. Ten atradome erdvį, patogią, o svarbiausia — savą pastogę didesniems susitelkimams. Nors mūsų Bendruomenė gausumu nepasizymi, Lietuvos laisvės šventės dienos surenkama nemaža suma Taigos Fondui. Ir šiais metais surinkta \$371.

ANTRAS PAZYMETINAS RENGINYS mūsų padangėje įvyko kovo 8 d., kai vėl didelės Oakvillės lietuvių būrys su svečiais iš įvairių vietovių susirinko į Antano Aulinsko namus švesti jo "graduation" — pensininko "stone". Dvi jo dukrelės yra gražiai užaugintos, šeimos atsakomybės sumažėjus. Taigi, jis įžengė į patį laimingiausią žmogaus gyvenimo etapą. Mat, žmogus, išgyvenęs 65-rius metus, yra atpalaiduojamas nuo bėgimo darbo prievoles. Antanas ir Marytė Aulinskai vaišino kiek dard švesti įvairiose patalpose, kurios dažnai būdavo niūrios ir nepakankamai erdvi. Dabar savo kaimynystėje turime spūdingą Ana-

sekr., P. Kumpauskas — išdinininku ir Kazys Beniušis — finansų sekretoriumi. Kandidatais liko Pranciška Steponavičienė, L. Jasilionis, J. Demereckas, Lillian Samulaitis ir Helen Benesh. Į klubą ateidavo lietuvių laikraščiui "Tėviškės Žiburiai", "Neprikli. Lietuva" ir "Liaudies Balsas". Naujoji v-ba nutarė visus laikraščius atsakyti, neišskiriant nė "Liaudies Balso".

LIETUVIŲ PARAPIJOS klebonas kun. J. Bertašius dviem savaitėm buvo išvykęs į Čikagą. Grįžo kovo 20 d.

VIDA BALČIŪNAITĖ, baigusi universitetą Winnipege, atostogas praleido Floridoje. Grįžusi žada studijas gilinti toliau.

GAVENIOS REKOLEKCIJOS Sv. Kazimiero parapijoje įvyko kovo 20-23 d. d. Jas vedė kun. I. Grigaitis.

PAVASARIO BALIUS. Balandžio 5 d. parapija savo salėje rengia pavasarinį banketą, kuriame tikisi sušaukti nemažai tautiečių su savo draugais bei pažįstamais. K. Str.

KLB Hamiltono apylinkės valdybos pirmininkė L. Skripkutė įteikia hamiltoniečių albumą Simui Kudirkai

Nuotr. S. Dapkau

PARAPIJOS CHORO tradiciniai vakarai balandžio 19 d. ruošiamosi pilnu tempu. Choro v-bos pirm. G. Jasevičius jau yra gavęs 4 vertingus laimės staliukus iš "Mooshead" viešbučio sav. D. P. Jankų, iš "Tri Realty Ltd." sav. Z. Didžbalio ir Ant. Pranckevičiaus, "Sakas Parcel Service" sav. V. E. Sakų ir "Calcot" viešbučio savininkų G. O. Vindašių. Loterijai vietų laimikų pinigais aukoto: statybininkas P. Liaukus \$15, viešbučio sav. Ant. Tėvelis ir visuomenininkas K. Mikšys po \$10, Alf. Patamis \$5 ir G. Melnykas \$2. Choras visiems auktojams nuosirdžiai dėkoja ir kviečia Hamiltono lietuvišką visuomenę kaip pradedti ruošti ir didįjį choro vakarą. Bilietus iš anksto platina choristai. Nusipirkdamas bilietą, paremsi ištikimai mūsų lietuviškai kolonijai tarnaujantį AV par. chorą.

SOL. LILIJĄ SUKYTĖ pranešė, kad š.m. kovo 2 d. Muenchene mirė jos mama a.a. Zinaida Sukienė. Vėlionė pradžioje daug metų yra gyvenusi Hamiltone, paskui, dukrai pradėjus dainuoti Niujorko operoje, išsikėlė ten, o paskutiniaisiais metais gyveno Vokietijoje, Muenchene. Gyvendama Hamiltone, ji buvo gana veikli: pirmoji pradėjo burti taut. šokių šokėjas, rašinėjo spaudai korrespondencijas ir pasirodydavo scenoje su savo rašinėliais. Buvo našlė. Vyras karininkas žuvo nuo bolševikų.

PO KARIBŲ SALAS dvi savaites laivu plaukiojo 4 hamiltoniečių šeimos: V. L. Kybartas, V. E. Sakai, D. G. Skaisčiai ir A. E. Kybartai. Ekskursiją pradėjo iš Miami norvegų pramoginių laivų ir užbaigė aplankę 10 salų Karibų vandenys.

EUG. KLEVIENĖ, besirengdama gegužės mėnesį važiuoti į Lietuvą, gavo žiną, kad ten Klaipėdoje staugiai mirė jos jauniausias brolis Juozas Norkus, kurį išvykdoma iš Lietuvos buvo palikusi tik 10 metų K.M.

KLV SJUNGO "RAMOVĖ" Hamiltono sk. visuotinis narių susirinkimas įvyko kovo 23 d. ramovėno J. Asmenavičiaus namuose. Dalyvavo beveik pusė visų narių, kurie išsklaidė valdybos pranešimus, apsparsė tolimesnę veiklą ir paliko tą pačią valdybą dar vieniems metams. Išrinkto naują revizijos komisiją iš A. Patamio, J. Stanaičio ir V. Sako. Nario įnašas iš \$2 pakeltas iki \$4, 8 d., kai vėl didelės Oakvillės lietuvių būrys su svečiais iš įvairių vietovių susirinko į Antano Aulinsko namus švesti jo "graduation" — pensininko "stone". Dvi jo dukrelės yra gražiai užaugintos, šeimos atsakomybės sumažėjus. Taigi, jis įžengė į patį laimingiausią žmogaus gyvenimo etapą. Mat, žmogus, išgyvenęs 65-rius metus, yra atpalaiduojamas nuo bėgimo darbo prievoles. Antanas ir Marytė Aulinskai vaišino kiek dard švesti įvairiose patalpose, kurios dažnai būdavo niūrios ir nepakankamai erdvi. Dabar savo kaimynystėje turime spūdingą Ana-

sekr., P. Kumpauskas — išdinininku ir Kazys Beniušis — finansų sekretoriumi. Kandidatais liko Pranciška Steponavičienė, L. Jasilionis, J. Demereckas, Lillian Samulaitis ir Helen Benesh. Į klubą ateidavo lietuvių laikraščiui "Tėviškės Žiburiai", "Neprikli. Lietuva" ir "Liaudies Balsas". Naujoji v-ba nutarė visus laikraščius atsakyti, neišskiriant nė "Liaudies Balso".

LIETUVIŲ PARAPIJOS klebonas kun. J. Bertašius dviem savaitėm buvo išvykęs į Čikagą. Grįžo kovo 20 d.

VIDA BALČIŪNAITĖ, baigusi universitetą Winnipege, atostogas praleido Floridoje. Grįžusi žada studijas gilinti toliau.

GAVENIOS REKOLEKCIJOS Sv. Kazimiero parapijoje įvyko kovo 20-23 d. d. Jas vedė kun. I. Grigaitis.

PAVASARIO BALIUS. Balandžio 5 d. parapija savo salėje rengia pavasarinį banketą, kuriame tikisi sušaukti nemažai tautiečių su savo draugais bei pažįstamais. K. Str.

sekr., P. Kumpauskas — išdinininku ir Kazys Beniušis — finansų sekretoriumi. Kandidatais liko Pranciška Steponavičienė, L. Jasilionis, J. Demereckas, Lillian Samulaitis ir Helen Benesh. Į klubą ateidavo lietuvių laikraščiui "Tėviškės Žiburiai", "Neprikli. Lietuva" ir "Liaudies Balsas". Naujoji v-ba nutarė visus laikraščius atsakyti, neišskiriant nė "Liaudies Balso".

LIETUVIŲ PARAPIJOS klebonas kun. J. Bertašius dviem savaitėm buvo išvykęs į Čikagą. Grįžo kovo 20 d.

VIDA BALČIŪNAITĖ, baigusi universitetą Winnipege, atostogas praleido Floridoje. Grįžusi žada studijas gilinti toliau.

GAVENIOS REKOLEKCIJOS Sv. Kazimiero parapijoje įvyko kovo 20-23 d. d. Jas vedė kun. I. Grigaitis.

PAVASARIO BALIUS. Balandžio 5 d. parapija savo salėje rengia pavasarinį banketą, kuriame tikisi sušaukti nemažai tautiečių su savo draugais bei pažįstamais. K. Str.

Rodney, Ontario

ZUVO ROMAS JOCIUS. Kovo 2, sekmadienio rytą, mūsų kolonijai apklėkė netikėtai skaudi žinia iš Toronto. Sniegomobilio nelaimėje žuvo P. ir M. Jocių sūnus Romas. Kartu su juo žuvo ir jo draugas R. Frost, kuris vairavo. Romas buvo 25 m. vyras. Baigė vietinę West Lorne gimnaziją ir Toronto Ryerson institute restoranų, motelių, viešbučių vedimo specialybę. Jis buvo baigęs šeštadienį lietuvių mokyklą. Geras sportininkas, atletas, krepšininkas. Žaidė Londono Kove. Geriausių rezultatu buvo pasiekęs tinklinyje: buvo pakviestas kandidatu į Kanados tinklinio olimpinę komandą. Savo specialybėje Romas pradėjo dirbti Toronto priešu pastatų metų didelėje "Brantfield Restaurants" bendrovėje, vieno skyriaus vedėju. Po metų buvo pakviestas visų tos bendrovės skyrių Toronto vedėju.

Romas buvo dar jaunas, bet jo užmojai dideli — augo ir brendo kaip reikšmingas ir svarus šioje srityje lietuvių specialistas — verslininkas. Kaip vienas kalbėtojas atsisveikinimo žodyje pasakė: "Kas apsakys jaunystę, kuri atlieka ir didelių darbų, ir sukelia audras, ir palieka skausmą", O skausmo liko daug: tėvams M. P. Jociams, broliams — Gintarui ir Petriui, giminėms. Daugiausia skausmo paliko motinai.

Vėlionis Romas buvo pašarvotas Rodney Padfield laidotuvių namuose. Pamaldos vyko pirmadienio ir antradienio vakarais, o trečiadienį buvo nuvežtas į evangelikų šventovę West Lorne, kur įvyko gedulingos pamaldos, dalyvaujant vietos kun. Juris ir kun. A. Trakiui iš Čikagos. Pamaldose giedojo sol. V. Verikaitis, akompanuojamas J. Govėdo iš Toronto. Atsisveikinimo kalbas pasakė vietos kun. Juris, kun. A. Trakis ir V. Ignaitis. Buvo labai daug žmonių, bet ypač daug jaunimo. Vos tol šventovėje pamaldų metu ir liet. klubo salėje pietų metu. Tuo pačiu laiku buvo surinkta \$240 kaip įnašas į Kanados Lietuvių Fondą Romo atminimui. Atskiros pamaldos įvyko ev. šventovėje kovo 8 d., o kat. šventovėje — kovo 30 d., pirmą Velykų dieną, 10 v.r.

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS. Šioje apylinkėje minima Motinos Diena, kurioje pagerbiama motina. Be to, ji yra skiriama ir lietuvių išlaikymui, lietuviškajam atžalynui ir lietuviškajai mokyklai. Lietuvė motina yra lietuviybės išlaikymo išeivijoje viltis ir širdis! Tos dienos paskaitai pakviestas kun. J. Staškus iš Toronto. Kun. J. Staškus žinomas kaip jaunos dvasios žmogus ir geras kalbėtojas. Taip pat yra susitarta su jauna, pagarsėjusia lietuviškos dainos atžala soliste Anita Pakalniškyte iš Hamiltono. Ji yra dainavusi su dideliu pasisekimu Toronto, Montrealyje, Čikagoje, Klevelande, Otavoj, Buffale. Ji savo balsu ir gražia jauna išvaizda patraukia klausytojus. Tikimės, kad ir Rodney "diedmiestį" apsilankys daug aplinkinių vietovių lietuvių iš Londono, Windsor, Delhi, Woodstocko, Chatham. Tai reta ir gera proga išgirsti geras paskaitą, puikų koncertą, be to, pasimatyti, pasivaistinti. Laukiame! Minėjimas įvyks gegužės 4 d., 4 v.p.p., Rodney Community salėje. Kor.

KAZIUKO MUGES metu buvo suaruota "Sirvintos" skaučių tunto loterija. I premiją "Gėlės", sukurto E. Kontenienės, teko J. Svilui; II — paveikslas "Žiema", pieštas L. Stungevienės, teko melynai bilietui 29 nr.; III — pagavėlė, padaryta G. Juodelienės, teko K. Norkui; IV — laikrodinis, aukotas "Knight TV & Appliances" (sav. A. Pilypaitis), teko B. Aušrotai; V — stiklai, paukoti Concession Garage (sav. P. Armonas), teko L. Morkūnaitė; VI — paveikslas "Laivas", dovanotas P. Venskėvičiaus, teko geltonai bilietui 335 nr.; VII — tortas "Gėlių krepšelis", aukotas L. Ciparienės, teko L. Lukavičiūtei; VIII — tortas "Lėlė", dovanotas L. Ciparienės, teko E. Terliui; IX — tautiniai takeliai, dovanoti G. Juodelienės, teko L. Borusui; X — vyno stiklai, paukoti P. Venskėvičiaus, teko L. Baltakiui; XI — dešra, "Parkdale Sausage" firmos (sav. J. Kažemėkas), teko S. Andersonui; XII — žvakidė, dovanota E. Kronienės, teko S. Kontentytei; XIII — šokolado dėžė, paaukota P. Stankevičiaus, teko P. Beržaitytei; XIV — šokolado dėžė, irgi paaukota P. Stankevičiaus, teko raudonai bilietui 198 nr.; XV ir XVI premijas — 2 lietuviškas knygas, paaukotas E. Kronienės, laimėjo L. Morkūnaitė ir E. Kairys; XVII — šokoladas, paaukotas P. Venskėvičiaus, teko E. Kontenienės. Turintieji laiminguosius numerius prašomi atsiimti laimikius pas. Reg. Bagdonienę tel. 385-0041. Skaučių rėmėjams, premijų aukotojams — R. Bagdonienė

Delhi - Tillsonburg, Ontario

JONO IR MORTOS VIERAICIŲ 25 metų vedybinė sukaktis ir p. Vieraiteienės gimtadienis šeimos bei bičiulių tarpe buvo paminėti kovo 15 d. įvykių ūkyje. Pagerbimo metu suaktyvininkus sveikino KLB Delhi apylinkės pirm. Stepas Jakubickas. Sugiedota "Ilgiausių metų", Elena Mačiulienė visų dalyvių vardu įteikė suaktyvininkams prisiminimų dovanėlę. Jonas Vieraiteis, dėkdamas

pobūvio dalyviams už apsilankymą ir dovaną, pasidžiaugė, kad jie su žmona nebuvo pamiršti. P. p. Vieraiteis yra stambūs ūkininkai, augina gražią šeimą — sūnų Joną, 11 metų, ir dukrą Daną — 14 m. Jie du taipgi dalyvauja vietos lietuvių organizacijose — Lietuvių Bendruomenėje, šaulių, Lietuvos Atgimimo Sąjūdyje ir Medžiotų-Meskeriotų Klube. S. J.

Winnipeg, Manitoba

LAISVĖS ŠVENTĖ. Mūsų kraštą yra paveręs labai klatingas ir galingas priešaš, bet mes vieton verkšlenimo turime ugdyti didžiausią kantrybę ir puoselėti viltį, kad laisvės šviesa vėl nušvins mūsų Lietuvos padangėje. Panašiomis mintimis dr. A. Musteikis savo kalboje dalinosi su mumis Vasario 16 minėjime vasario 22 d. Vėliavų vyko nuosirdios vaivės, kaip ir pridera draugiškai sugyvenantiems Oakvillės lietuviams. Reikia pasidžiaugti, kad šių metų Vasario 16 pabūvint atvyko didelis jaunosios kartos būrys. Beveik iš kiekvienos šeimos bent vienas jaunuolis dalyvavo šioje šventėje. Anksčiau to pasigedavome. Visa tai kelia džiaugsmą ir viltį, kad bus kam ateityje tęsti mūsų tradicijas.

Winnipeg, Manitoba

LAISVĖS ŠVENTĖ. Mūsų kraštą yra paveręs labai klatingas ir galingas priešaš, bet mes vieton verkšlenimo turime ugdyti didžiausią kantrybę ir puoselėti viltį, kad laisvės šviesa vėl nušvins mūsų Lietuvos padangėje. Panašiomis mintimis dr. A. Musteikis savo kalboje dalinosi su mumis Vasario 16 minėjime vasario 22 d. Vėliavų vyko nuosirdios vaivės, kaip ir pridera draugiškai sugyvenantiems Oakvillės lietuviams. Reikia pasidžiaugti, kad šių metų Vasario 16 pabūvint atvyko didelis jaunosios kartos būrys. Beveik iš kiekvienos šeimos bent vienas jaunuolis dalyvavo šioje šventėje. Anksčiau to pasigedavome. Visa tai kelia džiaugsmą ir viltį, kad bus kam ateityje tęsti mūsų tradicijas.

Winnipeg, Manitoba

LAISVĖS ŠVENTĖ. Mūsų kraštą yra paveręs labai klatingas ir galingas priešaš, bet mes vieton verkšlenimo turime ugdyti didžiausią kantrybę ir puoselėti viltį, kad laisvės šviesa vėl nušvins mūsų Lietuvos padangėje. Panašiomis mintimis dr. A. Musteikis savo kalboje dalinosi su mumis Vasario 16 minėjime vasario 22 d. Vėliavų vyko nuosirdios vaivės, kaip ir pridera draugiškai sugyvenantiems Oakvillės lietuviams. Reikia pasidžiaugti, kad šių metų Vasario 16 pabūvint atvyko didelis jaunosios kartos būrys. Beveik iš kiekvienos šeimos bent vienas jaunuolis dalyvavo šioje šventėje. Anksčiau to pasigedavome. Visa tai kelia džiaugsmą ir viltį, kad bus kam ateityje tęsti mūsų tradicijas.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

ALTOS INFORMACIJOS pranešimu, kongresininkas E. Derwinski JAV atstovų rūmuose pasiūlė rezoliuciją nr. 165, pasisakančią už Lietuvos, Latvijos ir Estijos priverstinio įjungimo Sovietų Sąjūgon nepripažinimą. Rezoliucija yra skirta JAV delegacijai Europos saugumo konferencijoje, kur ją tvarko Valstybės Departamentas su sekr. H. Kissingeriu. Pastarojo polinkį atiduoti Pabaltijai Sovietų Sąjungai yra atidengęs žurnalistas B. Anderson dienraštyje "Chicago Tribune". Rezoliucija remia kongresininkai Annunzio, Bafalis, Broomfield, Burke, Crane, Dingeli, Fraser, Gude, Horton, Kelly, Koch, McClory, O'Brien, Rouselet, Sarasin, Stratton ir Yatron.

METODISTŲ VYSKUPA J. MATH. EWS Vašingtone aplankė vietinę lietuvių, latvių ir estų kunigų delegaciją, kurioje lietuviams atstovavo kun. K. Pugevičius, latviams — kun. A. Veinbergs, estams — kun. R. Troost. Pokalbis lietiė iš Sovietų Sąjungos atsiųstų dvasininkų viešnagė bei įjungtas Pabaltijo atstovus — Vilniaus arkivyskupijos valdytoją prel. C. Krivaitį, latvių arkiv. J. Matulį, estų arkiv. A. Toomingą. Vyskupi J. Mathews buvo pareikštas baltiečių nuogastavimas, kad tokie ryšiai JAV krikščionių vadus gali padaryti sovietinės antireliginės propagandos įrankiais, nesuprantančiais sovietinio melo bei klastos. Vysk. J. Mathews, prisimindamas viešėjimą Sovietų Sąjungoje, apgailestavo neturėjus progos apsilankyti Baltijos respublikose. Jis taipgi pabrėžė, kad jam yra žinomi kompartijos trūkumai kunigams eiti savo pareigas, vadinamųjų įgaliotinių bažnytiniais reikalams veikla KGB priežiūroje. Pasak vyskupo J. Mathews, ir JAV per Maskvą atvykusių dvasininkų eilėse tikriausiai yra KGB užverbuoti asmenys. Tačiau šios ekskursijos kvietėjai juos turi sutikti krikščioniška dvasia, kaip civilizuoti žmonės. Baltiečių kunigų delegacija prašė vysk. J. Mathews pokalbuiose su dvasininkais iš Sovietų Sąjungos bei okupuoto Pabaltijo kelti ten vykdomos religinės spriedaus klausimus.

ALGIS ZAPARACKAS Grand Rapids įvykusiamie Michigano respublikininkų partijos suvažiavime buvo išrinktas ketvirtuoju vicepirmininku. Jo kandidatūra pasiūlė šios valstijos respublikininkų vyr. komiteto atstovė Ranny Riecker, pabrėždama A. Zaparacko nuopelnus rinkiminiam vajui, jo sugebėjimą rasti visoms šios partijos grupėms priimtinius kompromisus.

DR. SOFIJA SIMOLIŪNIENĖ, gydytoja ir labdaros veikėja, mirė vasario 15 d. Floridos Št. Petersburg. Dėl streiko Toronto pastė ši žinia tik dabar tėra pasiekusi "T2". Vėlionė buvo gimusi 1897 m., medicinos studijas baigusi Kauno universitete, dirbusi asistente vidaus ligų klinikoje. 1934-41 m. vadovavo Ligonių Kasu tuberkulioziniam dispenserui, vėliau pirmajai poliklinikai. Pokario metais dirbo svetimšalių ligoninėje Kemptene, vadovavo lenkų stovyklos ambulatorijai. Atvykusi į JAV 1950 m., įsikūnę į Sunny Rest sanatoriją Racine, Wisc., vėliau — į Manteno valstybinę ligoninę. Lankėsi Prancūzijoje, Čekoslovakijoje, Olandijoje, Britanijoje, glindama profesinės žinias. Aktyviai reiškėsi draugišose kovai su tuberkulioze ir vėžiu, BAL-Fe, Tėvynės Mylėtojų Draugijoje bei kitose organizacijose.

SVENTUJŲ METŲ EKSKURSIJON į Romą yra pakviestas ir sutiko dalyvauti Simas Kudirkas. Vatikanas jam bus stengiamasi sudaryti progą susitikti su popiežium Paulium VI. Lankydamsis Šveicarijoje, S. Kudirkas planuoja susitikimą su ištremtu rašytoju A. Solženicinu.

Venecuela

INZ. ALFONSAUS PAULASKAS, gyvenantis Marakaibe, Vasario 16 proga pasirūpino specialia radio programa apie Lietuvą. Jo paruoštą laidą "La Voz de la Fe" radio stotis vasario 16 d. transliavo visai Venecuclai ilgomis ir trumpomis bangomis.

CENTRINIAME KARAKO UNIVERSITETE pradėjo studijuoti Miglė Šiaučulytė, atvykusi iš San Felix vietovės Bolivar valstijoje.

Urugvajus

URUGVAJUS LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJOS naująją valdybą Montevidėjuje sudarė: pirm. Pranas Dobilevičius, vicepir. Viktoras Juospanis, I sekr. Alba Saukevičius, II sekr. Rik. Geležauskas, I išd. Algidras Vitkauskas, II išd. Stasys Indriliūnas ir narys Vytautas Dorelis. Revizijos komisijon išrinkti: dr. Alfredas Stanevičius, Viktoras Ciešlauskas, dr. Vytautas Bagurskas. Draugija turi gražų šūkį: "Viltis — vienybė".

RADIOJOTIS "VANGUARDIA" transliuoja dvi savaitines Montevidėjuje lietuvių radio valandėles: šeštadieniais, 2.30 v.p.p. — katalikų, sekmadieniais, 2.30 v.p.p. — kultūrinę valandėlę "Gintaro žemės panorama".

Vertingas mokslinių darbų tomas

A. LINKUVIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Psichologija ir pedagogika

Nuo lietuviškų temų atitoke, bet gerai išstudijuoti psichologijos sekcijos darbai: dr. A. Sidlauskaitės "Neuropsichologija ir asmenybės ugdymas" ir kun. prof. A. Paškaus "Logoterapija ir dabarties žmogus". Pirmoji tema kiek artėja ir į pedagoginę, antroji į medicininę sritį.

Keletą aktualių temų davė pedagogikos sekcija: prof. A. Paplauskio - Ramūno "Lietuvių pedagogika kryžkelėje", kun. dr. J. Gutausko "Seimos ir mokyklos vaidmuo lietuvių švietimo sistemoms", Prof. A. Paplauskio darbas, parašytas egzaltuotu, emociniu stilium, yra daugiausia kultūrfilosofinio pobūdžio. Gražių, praktiškų nurodymų duota dr. J. Gutausko paskaitoje apie šeimą ir mokyklą.

Lieka klausimas, kas juos skaitins vykdyti. Prof. G. Procuto "Mokytojas sovietinėje Lietuvoje", prof. J. Račkausko "Lietuvos ir Lenkijos įtaka kitų kraštų švietimo sistemoms", Prof. A. Paplauskio darbas, parašytas egzaltuotu, emociniu stilium, yra daugiausia kultūrfilosofinio pobūdžio. Gražių, praktiškų nurodymų duota dr. J. Gutausko paskaitoje apie šeimą ir mokyklą. Lieka klausimas, kas juos skaitins vykdyti. Prof. G. Procuto "Mokytojas sovietinėje Lietuvoje", prof. J. Račkausko paskaitos tema daugiau istorinė, bet ji atveria ir lietuvių ryši su kitų tautų pedagogika: edukacinės komisijos įtaka net Amerikos švietimui, Domeikos veiklą Pietų Amerikoje. Tokių lietuvių svetur keliančių raštų mums reikia kuo daugiau.

Teisė, politika, ekonomika

Itin aktuali teisės, politikos ir ekonomikos sekcijai skaitytą dr. St. Bačkio paskaita "Sovietų Sąjungos laikysena nacių, tautybių bei Lietuvos atžvilgiu". Paskaitininkas priminė, kad pagal XXII TSKP kongreso priimtą programą žodis "tėvynė" rezervuotas tik rusų tautai, Sovietų Sąjungai, o Lietuvai palikti žodeliai "gimtinis kraštas", "gimtoji žemė", "tėviškė" (p. 444). Iš čia netoli iki rasizmo, kai visas tautas bandoma apjungti "augštesnės prigimties" bendruomenėje. Dr. J. Norkaičio "Ekonomijos dėsnių ir socialinės srities" yra daugiausia atitartinio pobūdžio svarstymai, pabrėžiant individualistines iniciatyvos reikšmę ekonomijoje.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Alfonsas Nyka-Niliūnas, VYNO STEBUKLAS. Eilėraščiai. Aplanas Petro Mikalajūno. Išleido Algimanto Mackaus knygos leidimo fondas 1974 m. 800 egz. tiražu. 76 psl. kietais viršeliais. Kaina \$5. Fondo adresas: Gintautas Vėžys, 6349 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Kun. dr. Pranas Gaida-Gaidamavičius, KRIKŠČIONIS TARP KOLEKTIVIZMO IR INDIVIDUALIZMO. Atspaudas iš LKM Akademijos "Suvažiavimo Darbų" VIII tomo 85-108 psl. Roma, 1974 m.

ŽURNALISTIKA. Redagavo Juozas Prunskis. Išleido Lietuvių Journalistų Sąjunga 1974 m., 291 psl. Kalbą lygino Stasys Barzdukas, viršelį piešė Vytautas Virkauskas. Tiražas — 1000 egz. Spausdino "Draugo" spaustuve, 455 West 63rd Street, Chicago, Ill., USA.

Elena Juciūtė, PĖDOS MIRTIES ZONOJE. Atsiminimai iš Sibiro ir sovietų okupuotos Lietuvos. Išleido 1974 m. Niujorko S. Kudirkos šaulių kuopos sudarytas specialus komitetas. Tiražas 1.500 egz. Viršelis ir vinjetės P. Jurkaus. 544 psl. minkštai viršeliais. Kaina nepažymėta.

TECHNIKOS ŽODIS. 1974 m. 1 nr. Vyr. redaktorius — V. Jautokas.

Gamtos mokslai

Medicinos sekcijoje prof. V. Pavilans savo paskaitoje "Gyvybės samprata" stojo prieš dekartinį gyvybės supratimą bei metafizinį principą. "Tuo būdu reikėtų ieškoti gyvybės principo tame principu, nuo kurio pareina koordinacija", teisingai pastebėjo paskaitininkas (p. 471). Ši paskaita artėja prie filosofinės, lygiai kaip dr. Z. Danilevičiaus "Biologinių mokslų pažanga paskutiniajame penkmetyje" prie biologinės srities. Parodęs nemažą tų mokslų pažangą, autorius daro išvadą, kad nei gyvybės paslapties nesuvokiame, nei mirties esmės, nei laiko nežinome, nes tai "milžiniškos Kūrėjo misterijos dalys" (p. 487).

Gan moksliską bei dalykišką paskaitą skaitė dr. Br. Povilaitis: "Mutacijų moderniojoje biologijoje". Plačiau kalbama apie dirbtines mutacijas organizmuose. Čia atsiveria galimybės maisto pakėlimui spręsti. Praktiškai į maisto problemą leidosi dr. P. Kaladė savo paskaitoje "Žmonijos didėjimas ir sintetinis maistas". Žmonija, dabartinio tempu didėdama, gali pasiekti 2000 metais 7 milijonus! Praktiškai į maisto problemą tyje bene atbaigtųjų rezultatų pasiekta tik vitaminų gamybos srityje.

Nespausdintos paskaitos

Baigiant šią paskaitų apžvalgą, tenka paminėti, kad buvo skaitytos, bet nespausdintos šios paskaitos: kun. prof. St. Ylos "Humanistinių srovių pagrindis Lietuvoje XVIII amžiuje ir XIX amžiaus pradžioje", dr. D. Jasaičio "Medicinos istorijos fragmentai Didžiojoje Lietuvos Kunigaikštijoje" (skaitė dr. J. Sungaila), prof. dr. D. Krievicko "Tarptautinė Lietuvos padėtis ir ateities perspektyvos", dr. V. Fidlerio "Atominės energijos vaidmuo pasaulio energijos šaltinių tarpe", inž. A. Ketvirčio "Psichofiziologiniai matavimo aspektai eisme". Prof. V. Vardžio tema nebuvo pranešta, kun. dr. F. Jucevičius dėl nežinomų kliūčių neatvyko (tema: "Tauta krikščioniškoje vizijoje").

Tiek temų gausumu, tiek problemų aktualumu, atstuntojo LKM Akademijos suvažiavimo darbai yra svarūs įnašas į mokslinę lietuvių literatūrą už tėvynės ribų.

Mėgstate rašyti?

Esate kūrybiškas?

Mums reikia teatro veiklų, filmų scenarijų, televizijos skriptų bei idėjų, trumpų novelių, poezijos, biografijų, romanų, populiarios muzikos ir jos tekstų anglų kalba.

Susidomėkite, parašykite ir siųskite:

ENTERTAINMENT CENTURY LTD.
7966 Beverly Blvd. #102
Los Angeles, Cal. 90048, USA

Dailininko Osvaldo Mickūno medžio skulptūra. Jo ir Irenos Mickūnienės kūrinių paroda rengiama Toronto Lie-tuvių Namuose balandžio 5-6 d.d.

Antrasis "Šventaragio" tomas

PR. NAUJOKAITIS

Vytautas Alantas II-uoju "Šventaragio" tomu užbaigia savo stambų istorinį romaną, vaizduojantį Mindaugo laikus. Centrinis romano veikėjas yra legendinis Šventaragis. Pirmasis tomas vaizdavo Šventaragio vaikystę, jaunystę ir brendimo metus jo tėvų kunigaikščių Sugintų Padisnio pilyje. Antrasis tomas atskleidžia Šventaragio jau savarankiško vyro darbus. Ilgesnį laiką jis yra Mindaugo tarnyboje — karys, patarėjas, pasiuntinys. Jis savo sodybas kuriasi dviejuose vietose — Ramunės tėviškėje prie Laumežerio ir prie pat Kernavės.

Autorius, vaizduodamas Šventaragio veiklą karaliaus tarnyboje, gana plačiai atskleidžia ir Mindaugo asmenį. Mindaugas jau yra sujungęs savo valdžioje beveik visą Lietuvą, tik Žemaitiją Vykintas dar vis nori būti savarankiškas ir nesideda į sąjungą su Mindaugu. Net Sugintai taikiu būdu pasiduoda Mindaugo valdžiai, o neklaužados nedrįsta viešai šiaušti, nors slapta ir griežia dantis prieš valdovą.

Keliuose kviestuose suvažiavimuose rodomi valdovo santykiai su įtakingais pavaldiniais. Kol "Mindaugas laikosi" senojo lietuvių tikėjimo, valdovą vieninteliai remia galingasis dvasininkų luomas. Tik kai apgultojai naujai pastatytose Vorutos pilyje Mindaugas turi ryžtis priimti krikščionybę, kad suardyty prieši sąjungą, dvasininkai pereina valdovo opozicijon. Tačiau Mindaugas prievarata nekrikštija savo pavaldinių, dėlto kraštas lieka, palyginti, ramus ir po Mindaugo bei jo šeimos krikšto. Tik pats Mindaugas išgyvena skaudų vidaus dramą. Senieji dievai jam artimesni už krikščioniją Dievą, tačiau jis yra nusivylęs jų pasyvumu tautos nelaimėse. V. Alantas rodo Mindaugą tapus skeptiku, nevertinančiu nė vieno tikėjimo ir siekiančiu tik žemės karalystės. Ta drama vyksta ilgesnį laiką. Ją stiprina ir nusivylimas Livonijos ordino perdideliais reikalavimais.

Autorius rūpestingai atskleidžia Mindaugo nužudymo priežastis ir samokslininkų siekiams. Nužudyto karaliaus soste trumpam laikui atsideda Žemaitių kunigaikštis Treniota, Mindaugo sesers ir kunigaikščio Vykinto sūnus, kol jį nužudo iš Gudų į Lietuvą grįžęs vyriausias Mindaugo sūnus Vaišvilkas — stačiatikių vienuolis, tapęs valdovu. Tie stambūs politiniai įvykiai autoriaus atvaizduoti prabėgomis, lyg istorijos vadovėlyje, beveik publicistiniu būdu — paties autoriaus aiškinimu, ne veikėjų veiksmams ir gyvenimu.

Svarbiausieji asmenys atskleidžiami veiksmu. Be Šventaragio beveik niekas neįvyksta. Jis dalyvauja karo tarybos posėdžiuose, turi savo gerai išmankšintą karinį dalinį, patikimų draugų būrelį, atlieka daug valdovo pavestų darbų, net vadovauja mažesniems karo žygiams ar aktyviai įsijungia į didesnį karo planą, su pasiuntinybe vyksta į Rygą pas kardininkus, pas popiežių į Milaną. Šventaragis turi įžvalgų protą, yra stiprus bei sumanus mūšiuose, kritiškose padėtyse, nevengia pavojų bei nuotykių, ištikimas šeimoje, sumanus ir darbštus ūkinio gyvenimo tvarkytojas.

Autorius Šventaragiui skiria ir senosios lietuvių religijos apaštalo misiją. Po Mindaugo krikšto jis tampa žygoniu ir su mokinių būreliu eina per žmones aiškindamas Amžinosios Ugnies ir Motinos Saulės tikėjimo tiesas, moralės principus, mė-

gina derinti gyvenimo pažangą su senąja pasaulėžiūra. Religiniai dalykai romane rodomi romuose, kvičių atliekamose apeigose, vaidinimų giesmėse ir pranašavimuose prie šventosios ugnies aukuro.

Autorius tais plačiais vaizdais nepasitenkina. Religinius klausimus jis kelia Šventaragio pasikalbėjimuose su Mindaugu, su Vaišvilku, su kriviais. Gamtinės lietuvių religijos aiškinimas ir išaugstinimas dar pabrėžiamas paskutiniuose romano skyriuose, kur Šventaragis paverčiamas Šventaregiu, kur išnyksta intriga ir sustoja veiksmas, o ateina gryna publicistika ir pamokslininko tonas. Ta apaštalinio misija V. Alantas sugadina Šventaragio charakterio vientisumą, ankstesnį įdomų ir gyvą veikėją padaro neįdomų, beveik sukarikatūriną.

Svarbus vaidmuo romane tenka ir Mindaugui. Jį autorius stengiasi atskleisti iš visų pusių: šeimoje, politikoje, pasaulėžiūrinėje kryžkelėje, meilėje, karo reikaluose. Sunku pasakyti, kiek V. Alanto Mindaugas yra istoriškas, nes jo paveikslui nupiešti šaltiniai yra negausūs. Dėlto mūsų mindauginėje grožinėje literatūroje jo paveikslas nevienodas. V. Alantas išsiskiria iš kitų, rodydamas, kad Mindaugas krikščionybę visada buvo skeptiškas ir kad jam nereikėjo nuo jos atsistoti, nes savo širdyje jos niekad nebuvo priėmęs. Čia V. Alantas kiek giminigas su Justinu Marcinkevičium, tik kažin, ar tai istorinė tiesa, nes kairie šaltiniai neabejoja Mindaugo krikščionišku nuosirdu.

Be jokių išlygų ir krikščionybę pereina karalienė Morta, tačiau jos paveikslas tapomas šaltokomis spalvomis. Jos sesuo Daumantienė ir į hedonizmą ir meilės avantūras linkusi moteris. Jos atžvilgiu ir Mindaugas — nebe kaltės.

Gana šiltai vaizduojama Mindaugo sesuo Lengvenienė. Simpatiški Sugintai, pozityvus ir senolis Kunotas. Siauri savanaučiai yra Mindaugo svainis Lengvenis, karo vadas Rudminas, ambicinga jo duklė Dagnė. Protingas pilninkas Vanibutas, pirklys Remeza, ypač išmintingas patarėjas Parnas, dainius Švitrys, Šventaragio draugonė — Mantas, Šilinis, Eikutis, žmona Ramunė — yra tie simpatiškieji veikėjai, kurie spinduliuoja išmintimi, dorumu, reiškiasi teigiamu veikimu. Iš Mindaugo priešų gana ryškiai atvaizduoti Vykintas, Treniota. Daumantas pasiliko nepilnai atskleistas,

nors keliais momentais ir aiškiai yra parodytas jo savanaudiškumas bei kerštingumas.

"Šventaragis" yra stambus istorinis romanas, rašytas V. Alanto 15 metų. Išnašos rodo, kad autoriaus naudotasi visa prieinama to laikotarpio medžiaga. Siekdamas istorinio pilnumo, autorius duoda gana plačius paaiškinimus, vadovėlinės medžiagos intarpus, net nesusietus su veiksmu. Tie intarpai įdomūs istorinės tikrovės atžvilgiu, bet romane jie yra publicistinis elementas, neturintis intrigos, sustabdas veiksmą, lygiai kaip ir tie religiniai pamokslai.

Autorius sukuria ir gausius dialogus, kartais gana ilgus. Suprantama, kad jie visi ne iš dokumentų paimti, bet autoriaus fantazijos sukurti. Kaikurie jų visai natūralūs, priderinti prie aplinkos, gal kiek turį ir senovės kolorito, kiti — gryna dialektika, rodanti tik paties autoriaus pažiūras (senovės lietuvių religijos nuolatinį idealizavimą, aštrius žodžius krikščionims).

Svarbus elementas yra gausūs nuotykių, duodą romanui dinamikos, patraukia dramine įtampa. Daugiausia tie nuotykių sukuria su Šventaragio žygiams. Kairie gal ir sunkokai įtikimi tikrovės atžvilgiu (įvykiai Rygoje), bet jie įdomūs savo netikėtumu ir rezultatais.

Romano stiliuje yra daug alantiškų žodžių, kaipada įdomių ir gerų: draugonė, valdyse, pagava, maneiva, šaukalys, viešpatnus. Pasitaiko ir nevykusių ar sunkiai suprantamų: pasi-vaidelioti, pūkštyti, doštyti, išmarūnai, žiojėti, sudingsėti ir t.t. Yra ir aiškių kalbos klaidų, kaip "bireti", "įvylioti". . . . Matyti ir kompozicinių neapsižiūrėjimų. Pvz. Švitrys smulkiai pasakoja Šventaragiui Mindaugo šeimos išžudymą, net pokalbius, o kur tas dainius tuo metu buvo pasislėpęs, kad viską taip smulkmeniškai matė ir girdėjo, kai sargybos ir net juokdarys Malūnėlis buvo išžudytas? Kodėl jis nesaukė pagalbos ir pats sveikas ištrūko?

Romanas turi įvairių trūkumų, bet savo apimtimi — kultūrinio, ekonominio, politinio gyvenimo vaizdu, gausybe įdomių personazų, spalvingu nuotykių yra patrauklus ir skaitytinas tos rūšies kūriny. Šie nuotykių gal turėjo tik Pietario "Algimantus".

Vytautas Alantas, ŠVENTARAGIS, II tomas, istorinis romanas. Aplanas piešė dail. Teleforas Vainas. Išleido "Viltis" 1974 m. 616 psl., kaina \$8.00, kietais viršeliais — \$9.00.

Mūsų kredito unijos nariui

a.a. Pranui Kličiui

mirus, jo žmonai VANDAI, dukrai NIJOLEI, sūnams ALGIRDUI ir RAIMUNDUI, giminėms ir artimiesiems nuosirdžių užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

PERKI ŠEVI AR OLDSMOBILĮ?

Visų rūšių vartotas arba naujas mašinas gausite per

VIC ADAMS (Viktoras Adomavičius)

CHEV - OLDS

courtesy 2749 Lakeshore Blvd.

• Raštinė: 255-9151 TORONTO • Namai 767-7820

Simon's TELEVISION

2385 Dundas St. W., Toronto 9, Ont. Telefonas 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požiūmio. • Prieš perkdami

kitur, pasitarkite apie mūsų kainas. • Garantuotas sutapymas.

TAISOM — PARDUODAM — NUOMOJAM

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

Tėviškės Žiburiai • 1975. IV. 3 — Nr. 14 (1313) • 5 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKU BENDRUOMENĖS 1974 m. visuomenininko premija paskirta Stasiui Kasparui už jo lietuvišką religinę bei tautinę veiklą. Šios \$500 premijos mecenatas yra čikagiškis žurnalistas kun. dr. Juozas Prunskis. Premija tvarkanti PLKB valdyba, kurios pirmininkas yra vysk. V. Brizgys, o vykdomas pirmininkas — K. Kleiva, vertintųjų komisijos sudarymą buvo pavedusi Britanijos LKB centro valdybai. 1974 m. visuomenininko premiją J. Kasparui paskyrė vertintojai Pranas Makūnas, kun. Steponas Matulis, MIC, Janina Narbutienė, Juozas Sukaitis ir Jonas Zokas vasario 25 d. posėdy Nottinghamame, Lietuvių Židinyje. Jų sprendimą patvirtino PLKB centro valdyba.

VELYKINĖ PLACIOS APIMTIES

PARODA kasmet yra rengiama Australijoje, didžiajame Sydnejaus parodų paviljone. Ji pasižymi rodinio įvairovės ir gausa, nes įjungiamai net ir žemės ūkio gaminiai. Lygiagrečiai kasmet rengiama ir New South Wales valstijos geriausių dailininkų meno paroda. Siemietinėje parodoje pagrindinę Sir Charles Lloyd Jones \$1.500 premiją laimėjo Australijoje plačiai žinomas portretistas Vladas Meškėnas už savo kolegos dail. D. Granto portretą. Dail. V. Meškėnas, gyvenantis Sydnejuje, kurdamas prižintį portretą, rimtai susirgo — jam turėjo būti padaryta skubi operacija. Gydytojas betgi ją atidėjo savo rizika, kad dail. V. Meškėnas užbaigtų pradėtą kūrinių ir jį laiku perduotų parodos komisiškai. Dabar šios ligos pastangos buvo apvainikuotos laimėjimu.

RELIGINĖS KŪRYBOS Gavėnią skirto popietę Čikagos Jaunimo Centre suorganizavo fotografijos menininkas kun. A. Kezys, SJ. Muzikai aidint, ekrane buvo rodomos jo nuofotografuoti vitražų skaidrės. Literatūriniai dailiai su A. Landsbergio, Putino, K. Donelaičio, J. Jankaus ir A. Jasmanto kūrinių atstovavo aktorius A. Dikinis. Kompoz. D. Lapinsko mažiesiems sukurty Mišių "Kyrie" atliko jo studijos mokiniai Nida, Gaja, Raminta ir Arūnas Pėkai, tris J. S. Bacho giesmes — sol. B. Prapuolenis, atgailotojos šokį — balerina V. Karosaitė. Jaunimo Centro dramos studija, vadovaujama rež. Z. Nungaudaitės, inscenizavo "Sūnų palaidūną", "Gailėtingąjį samarietį", "Evangelijos sėją". Sol. E. Blandytė programą papildė lietuvių kompozitorių giesmėmis, K. Steponavičiaus diriguojamas "Pirmyn" choras — F. Schuberto "Ave Maria" iš neseniai Čikagoje pastatytos S. Rombergio operetos "Meilės daina". Akompanavo kompoz. D. Lapinskas.

AKTORIUS LEONAS BARAUSKAS, 48 metų amžiaus, kovo 21 d. staigiai mirė Čikagoje. Vėlonis buvo žemaitis, teatrinį darbą pradėjęs Telsiuose. Pokaryje, gyvendamas V. Vokietijoje, trejus metus mokėsi aktorius Ipolito Tvirbuto Kasselėje įsteigto dramos studijoje. Iš Vokietijos 1949 m. atvykęs Kanadon, įsijungė į Montrealio lietuvių teatrą, sukurtais vaidmenimis palikdamas ryškų savo pėdsakus. Nuo 1963 m. gyveno ir talentą brandino Čikagoje, dalyvaudamas ne tik vaidinimuose, bet ir kituose renginiuose. Visus ypač žavėjo žemaitių tarpe jo atliekami kūrinių, o jį bene plačiausiai išgarsino išleista plokštelė. 1968 m. vėlonis su sol. A. Stempuziene, kompoz. D. Lapinsku dalyvavo išvykoje pas P. Amerikos lietuvius. Su a.a. L. Barausko mirtimi išiešijus teatras neteko vieno talentingiausio ypač atstovų, išaugusių ir subrendusių už Lietuvos ribų.

VYSK. MOTIEJAUS VALANČIAUS šimtųjų mirties metinių minėjimą Čikagos Jaunimo Centre surengė Cicero ateitininkų kuopa, turinti jo vardą. Minėjimą pradėjo ir užbaigė kuopos globėjas V. Kuprys. Paskaitą apie vysk. M. Valančiaus kovą už lietuvių skaitė V. Liulevičius, atskleidždamas įdomių faktų, turinčių paralelę su dabartinės Lietuvos okupacija. Pasirodė, jau ir car laikais rusų valdžia bandė skelbti raštus vyskupų vardu, varžė į seminariją priimamųjų klierikų skaičių, neleido skirti kunigų į norimas vietas, griežtai kontroliavo šventųjų statybą bei jų remontą. Porą vysk. M. Valančiaus kūrinių paskaitė aktorius L. Barauskas, jų tarpe — žemaitiškai "Palangos Juzė" ištrauką. A. Prapuolenytės vadovaujamą programą trimis lietuvių kompozitorių dainomis užbaigė I. Motekaitienės studijos mokinės R. Kleinaitytė ir D. Petreikytė su A. Prapuolenytės fortepijonine palyda.

LEIDYKLA "KRIKŠČIONIS GYVENIME" šį pavasarį išleis A. Grauslio veikalą "Šviesa tamsoje". Putnamo seselių spaustuvei taigiai yra įteiktas rankraštis kun. A. Tamošaičio, SJ, knygos "Protu ir tikėjimu", kuri skaitytuos turėtų pakeikti vidurvasarį. Eilės laukia sekantys leidiniai: dr. A. Maceinos "Religijos filosofija", kun. St. Ylos "Šiluva žemaitių istorijoje" II dalis, kun. dr. J. Gutausko, kun. A. Rubšio ir Vl. Kuboko veikalai. Šios sėkmingai veikiančios leidyklos vadovybės sudaro: mons. V. Balčiūnas, dr. J. Girnius, kun. dr. J. Gutauskas, kun. St. Yla, dr. A. Maceina, kun. dr. J. J. Prunskis ir S. Sužiedėlis.

VAIZGANTO KULTŪROS KLBAS vysk. Motiejus Valančiaus šimtųjų mirties metinių minėjimą rengia gegužės 4 d. Brooklyne, N.Y., Kultūros Židinio mažojoje salėje.

PRISIMINIMŲ VAKARU Vilniaus respublikinėje bibliotekoje buvo paminėtos Juozo Gruodžio 90-tosios gimimo metinės. Apie vėlonies kompozitoriaus kūrybinę bei pedagoginę veiklą kalbėjo jo našlė S. Gruodienė, operos veteranai P. Oleka, J. Katelė, kompoz. J. Karosas, buvusieji J. Gruodžio kompozicijos klases studentai Kauno konservatorijoje J. Nabažas ir P. Tamulūnas. Muzikologas A. Ambrazas aptarė J. Gruodžio įtaką mūsų profesionaliosios muzikos raidai. Muzikologas O. Narbutienės vadovauta programa užbaigta J. Gruodžio kūrinių koncertu, kuriame dalyvavo M. K. Ciurlionio pianistų konkurso laureatė A. Juokas vasario 25 d. posėdy Nottinghamame, Lietuvių Židinyje. Jų sprendimą patvirtino PLKB centro valdyba.

LIUDVIKO RĖZOS skulptūrinį portretą ažuolo kamienne sukūrė Niudoje gyvenantis dail. Eduardas Jonušas. Šis kūriny sekanciais metais papuoš pūšaitėmis apaugusią kopą prie Pervalkos, minint L. Rėzos 20-tąsias gimimo metines. Netoli tos vietos yra jo gimtasis Karvaičių kaimas, prieš daugelį dešimtmečių užpustytas smėlio.

M. K. CIURLIONIO šimtųjų gimimo metinių minėjimo renginius aptarė R. Vokietijos slavistikos komiteto baltistikos komisija R. Berlyne, Humboldt universitete. Įvadinį žodį tarė baltistikos komisijos pirm. prof. dr. Viktoras Falkenhansas, su planais supažindino M. K. Ciurlionio komiteto pirm. dr. Friedhilda Krause. Dalyviaus buvo parodytas R. Vokietijos televizijos reportažinis filmas "Susitikimai su Ciurlioniu".

SOL. VIRGILIJUS NOREIKA Kapsuke (Marijampolėje) atliko teatralizuotą liaudies dainų programą "Nuo gaidelių iki gaidelių", talkinamas P. Tamošaičio vadovaujamo "Sutartinės" ansamblio.

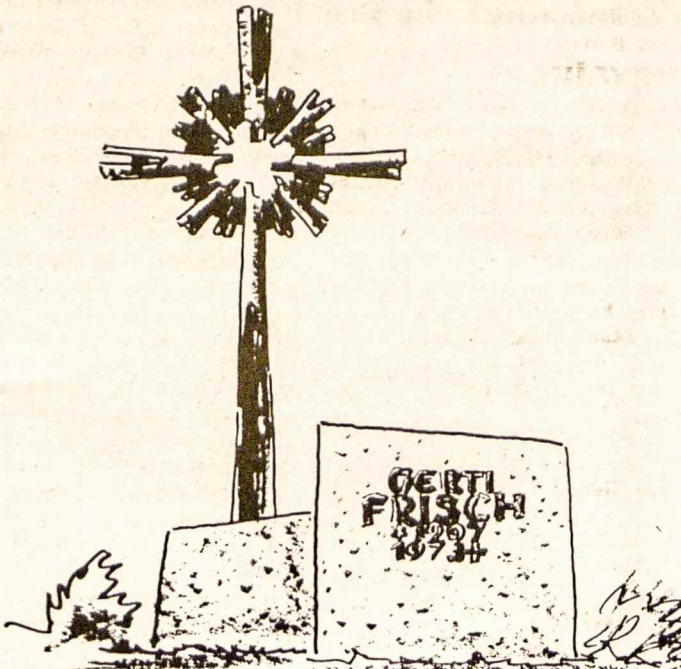
ETNOGRAFINIS KUPISKIO LIAUDIES TEATRAS jau tris šimtus kartų suvaidino "Senovės kupiškėnų vestuves". Sukaktuviname spektaklyje pagrindinius vaidmenis atliko tie patys senieji aktoriai, su burti vyr. rež. Povilo Zulono. Jau naują vaidinanti Kostė Jurgulienė jau yra spėjusi atstovėti deimantingam amžiaus suakti, o muzikantas Kleopas Mickevičius — 85 metų. Aštuntojo amžiaus dešimtin yra įkopus tėvo vaidmens atlikėjas Mykolas Ragauskas, šokėjos bei dainininkės Ona Varnauskienė, Veronika Baltrūnienė, Barbara Makaveckienė, T. Jonušienė, E. Makstienė. Teatras su "Senovės kupiškėnų vestuvėmis" yra aplankęs beveik visas didesnes Lietuvos vietas, kartais per vieną dieną suvaidindamas po du ir net tris spektaklius. Visur tie spektakliai vykdavo žiūrovų neįstengiančiose sutalpinė salėse. Juozas Baltušis, aprašydamas sukaustuvinį spektaklį, siūlo šį teatrą pasiųsti ir už Lietuvos ribų, nes etnografiniai vestuvių spektakliai bus įdomūs ir tiems, kurie nemoka lietuvių kalbos.

PLACIA KONCERTINĖ VEIKLA išvystė Vilniaus operos bosas Vincentas Kuprys. Vasario 18 d. jis dainavo Mefistą Ch. Gounod operoje "Faustas" didžiajame Minsko teatre, o vasario 24 d. surengė reitalą Pa-nevėžyje, programon įtraukęs G. Vagnaitės, V. Jurgučio, V. Laurušo, R. Žigaičio, L. Abariaus kompozicijas, Vakarų ir rusų klasikų kūrinius. Per pastaruosius tris mėnesius jis yra koncertavęs Klaipėdoje, Vilniuje, Garždauose, Rokiškyje, Biržuose, Šiauliuose ir Kapsuke (Marijampolėje). Koncertuose jam akompanuoja žmona M. Diamandit-Kuprienė.

G. F. HAENDELIO ORATORIJA "Judas Makabiejus", pirmą kartą sukaubėjusi Lietuvai, buvo atlikta Vilniaus filharmonijos salėje dirigento J. Domarko, orkestro, berniukų choro "Ažuoliukas", solistų ansamblio, kurį sudarė patyrusios dainininkės ir konservatorių studentai. Iš jų labiausiai išsiskyrė Vilniaus operos mezzosopranas Nijolė Ambraziūtė, neapsikildusi net ir smulkios vokalinės technikos labirintuose. Pasak recenzentės Rūtos Naktintytės, kaikiure klausytojai buvo mažiau ištermingi už atlikėjus — išėjo prieš koncerto pabaigą. Trijų dalių oratorijos atlikimas užtruko tris valandas.

NEMAZAS SKAICIAS LIETUVOS ATSTOVŲ dirba mokslinį darbą užsienio šalyse. Augštąją matematiką Afrikos Burundžio sostinės Buzumburos universitete dėsto Vilniaus universiteto tikimybių teorijos katedros vyr. dėstytojas Gintautas Milevičius. Aldona Radvilaitė, Vilniaus konservatorijos fortepijono katedroje ėjusi docentės pareigas, darbuojasi Suomijos Juviaskiuose konservatorijoje. Vilniaus universiteto docentas Povilas Ivinskis ir vyr. dėstytojas Vytautas Salinka — Lenkijos augstosios mokyklose, Kauno politechnikos instituto direktoriaus pavaduotojas Algimantas Valatka yra išsiustas į Afganistaną, kur dirba Kabulo elektromechanikos technikumio direktoriaus patareju. Hidroelektrinės statybos inž. Algis Kęsimas, Vilniaus inžinerinio statybos instituto docentas, išvyko Kubon su žmona Angele, aštuntuko sūnum Arvydu ir trečioke dukrele Aukse. Dirbdamas Kubos augštojo mokslo viceministerio patareju, jis rūpinis kubiečių švietimo sistemos tobulinimu, dėstytojų kvalifikacijos kėlimo problemomis.

V. Kst.

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai:
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę

visada Jums sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 7 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UZ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10-3	taupomąsias - savištas 7½%
Trečiadieniais uždaryta	depozitų - čekių s-tas 6%
Ketvirtadieniais 10-7	
Penktadieniais 10-8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniais 9-12	asmenines 9½%
Sekmdadieniais 9.30-1	nekiln. turto 9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupytą dydį iki \$20,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS Lietuviams.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St W. • Tel. 533-4414

AUTORITE SALES and SERVICE

Telefonas 531-1305 1536 DUNDAS St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Sniginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

NUO LUŠNOS IKI DANGORAIZIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros
įrengimai, priežiūra ir kiti darbai

ELEKTROS RANGOVAS

Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

Klauskite mane apie:

- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- taupomuosius laktus
- invalidumo pajamas
- nuosavybės draudą
- šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas

Canadian Premier Life
2 Carlton St., suite 714Raštinė: 363-7881
Namai: 766-5857

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

NORINČIUS INVESTUOTI

ar apsigyventi COSTA DEL SOL (piešinėje Ispanijos dalyje)
prašome kreiptis į: JUSTIN RASA, Playamar 4-14-D,
Torremolinos (Malaga), SPAIN. Tel. 38-72-00

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mėgstantį graužti bebrą. Iš tikrųjų Oregono valstija pirmoji pasirinko savo simboliu bebrą. Todėl ir Kanadai, ir Niujorkui būtų buvę geriau pasijieškoti kito simbolio.

Kanados paštininkų unija savo santykiuose su paštu nevengia nelegalių streikų, bet tokios teisės nepripažįsta savo tarnautojoms. Iš savo įstaigos Otavoje unija atleido aštuonis sekretores ir raštininkes, kurios buvo pradėjusios streiką dėl naujos tarnautojos priėmimo be jų atsisakausimo. Atleistosios reikalavo, kad tai vietai užimti pirmenybė būtų duota kuriai nors iš jų tarpo, gaunantį mažesnę atlyginimą. Jeigu taip būtų pasielgęs paštas, unija tikriausiai būtų pradėjusi streiką ir jį laikiusi legaliu.

Darbo ministerio J. Munro pranešimu, federacinės valdžios žinioje esantiems darbininkams minimalus \$2.20 valandinis atlyginimas nuo birželio 1 d. bus padidintas iki \$2.60. Pasak J. Munro, tai būsiąs augščiausias minimalus atlyginimas visoje Kanadoje, kuriuo galės pasinaudoti apie 500.000 kanadiečių. Šia proga tenka pabrėžti, kad federacinės vyriausybės žinioje esančių pašto laiškanėsių unija jau yra pareikalavusi valandinio atlyginimų padidinimo \$2.50. Tas padidėjimas beveik prilygsta minimaliam atlyginimui, iš kurio turi pragyventi net pusė milijono kanadiečių. Jie turbūt būtų laimingi, jeigu galėtų gauti dabartinį vidutinį laiškanėsių atlyginimą — \$4.44 už darbo valandą. Šis faktas išryškina didelę nelygybę valdžios darbovietėse.

Kanados Taryba primena savo "Tyrimų programos" stipendijas, kurias gali gauti Kanados piliečiai ar pilnateisiai atstovai, Kanadoje išgyvenę trejus metus. "Tyrimų programa" yra labai plati, apimanti išraiškos, ryšių formas, dalyvavimą mene, humanistinius bei socialinius mokslus, istorinį ar kultūrinį Kanados kraitį. Platesnės informacijos teikia speciali brošiūra, gaunama šiuo adresu: Explorations, The Canada Council, P. O. Box 1047, Ottawa, Ont. K1P 5V8. Užpildžiusiems prašymus iki birželio 1 d. stipendijos bus paskirtos rugsėjį. Tiems, kurie stipendijas nori gauti 1976 m. kovo mėnesį, prašymus reikia parašyti iki š. m. gruodžio 1 d. Atrodė, šia programa vertėtų susidomėti ir lietuviams.

Federacinis susisiekimo ministeris J. Marchand, spaudžiamas įvairių problemų ir kritikos, iškėlė prieš prancūzus nukreiptos diskriminacijos klausimą, bet vėliau ėmė teisintis, kad šio klausimo jis neteikė parlamento nariams, nors jie yra jo aršiausi kritikai. Beveik tuo pačiu metu spauda paskelbė pranešimą iš Otavos, kad J. Marchand yra traukiamas teisminės atsakomybės dėl turėtos automobilio nelaimės kovo 2 d. Susisiekimo ministeriui J. Marchand metamas kaltinimas, kad jis atsidavė į sustojusio automobilio užpakalį, padarydamas \$1.500 nuostolio ir pabėgo iš nelaimės vietos. Byla bus svarstoma balandžio 16 d.

Kanadiečių dėmesį į sovietų KGB žvalgybą specialioje konferencijoje Missisaugoje, Ont., atkreipė ateivis iš Burmos, kuris dabar vadinasi Daniel Gay. KGB agentai žvalgybos darbui jį jau buvo angažavę Burmoje, kur jis jiems teikė informaciją su Burmos karinės žvalgybos žinia. Kai atėjo laikas emigruoti Kanadon, KGB agentai jam pasiūlė įsikurti Montrealyje ir sekti separatistus. Pasak jų, Kvebekas greit atsisiks nuo Kanados ir bus valdomas "pažangios" vyriausybės. D. Gay buvo nutaręs apsigyventi Toronte. Kadangi jo motina yra kinietė, o jis moka kiniečių kalbą, KGB agentai susidomėjo naujomis galimybėmis. Jie norėjo, kad D. Gay įsijungtų į Toronto kiniečių komunistines ir antikomunistines organizacijas, sudarytų turtingų kiniečių sąrašus, teiktų informaciją apie čekoslovakų ir vengrų antikomunistines organizacijas, fotografuotų demonstracijas, o jų nuotraukas perduotų KGB agentams. D. Gay šiuos pasiūlymus atmetė ir Kanadon išvyko be jokių išpareigojimų KGB. Perna prieš pat Kalėdas Toronte jį staiga aplankė KGB atstovas, kuris sakė esąs Sovietų Sąjungos ambasados pareigūnas, ir pakartojo tuos pačius reikalavimus. Iš D. Gay namų jis išėjo tik tada, kai buvo pagrasinta paskambinti policijai.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

Uždary patalpų lengv. atletikos varžybose Leningrade švėkšniėtė G. Kiudytė peršoko 1.78 m. ir 3 cm. pagerino jos pačios Lietuvos rekordą. Tose rungtyse E. Petrikas laimėjo 800 m. bėgimą per 1:54.0 min.

A. Paslauskas pasižymėjo kaip gabus biatlonininkas. Saratove įvykusiose varžybose šis švenčioniškis jaunių klasėje laimėjo I v. Po to Zakopanėje įvykusiose tarptautinėse varžybose jaunių klasėje vėl laimėjo I v. Buvo varžomasi 15 km. lenktynėse ir šaudoma mažojo kalibro šautuvais.

Sov. Sąjungos uždary patalpų atvirose lengv. atletikos varžybose Leningrade dalyvavo Bulgarijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos ir R. Vokietijos lengvaatlečiai. Gerai pasirodė daugiakovininkė N. Kvietkauskaitė, kuri trikovoje laimėjo III v., surinkusi 2.613 taškus.

Ketvirtose uždary patalpų rungtyse Ričmonde tarp JAV — Sov. Sąjungos rutulį gerai stūmė R. Plungė — 20,03 m. Už jį geriau pasirodė tik amerikiečiai A. Fayerbach 20,46 m. ir T. Allbritton 20,09. Rungtynes augsta pasekme laimėjo amerikiečiai 171:106; vyrai 98:62, moterys 73:44.

Tarptautinės klasės boksinkininkas Juozas Juocevičius atsiseikino su ringu. Dešimt metų Juozas buvo Lietuvos rinktinėje. Kovojo 178 kartus iš kurių 158 laimėjo. Jis buvo Europos meistras, du kartus Sov. Sąjungos meistras ir penkis kartus Lietuvos meistras. Tarptautinėse varžybose dalyvavo 33 kartus ir laimėjo 31 karta. A. S.

VYČIO ŽINIOS

Stalo tenisininkės sėkmingai dalyvavo atvirose Ontario pirmenybėse, kurios įvyko kovo 22 d. Toronte. V. Nešukaitė pagaliau pradeda atsigauti po varginančių kelionių ir įtemptų žaidimų. Po kelių pralaimėjimų, įskaitant ir Jugoslavijos meistrės (1974 m.) Irenai Codas, pagaliau šiose pirmenybėse žaidė sėkmingai ir baigėme nugalėjo I. Cordas 3:1 (21:13; 21:19; 18:21; 21:18). Jugoslavė yra augščiosios klasės žaidėja, nugalėjusi ketletą labai pajėgių Europos žaidėjų. Ji gyvena Kanadoje apie metus laiko ir bus gera priešininkė Violetai. Moterų dvejoje baigėme susitikti 3 Nešukaitės. Violeta, pakeitusi savo nuolatinę partnerę Florą, kartu su Glorija nugalėjo I. Cordas ir Florą. Mišriame dvejoje V. Nešukaitė — E. Caetano nugalėjo B. Plučaitę — P. Gondą. G. Nešukaitė taip pat laimėjo pirmas vietas mergaičių 13 ir 15 metų klase.

Golfininkai pirmąsias rungtynes ruošia gegužės 11 d., 12.45 v.p.p., Glen Eagles aikštyje.

Golfininkų balius įvyks balandžio 11 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo Parodų salėje. Dalyvaus Aušros ir Vyčio golfininkai. Kviečiame visus dalyvauti.

Krepšinio stovykla ir šiais metais veiks Tėvų pranciškonų stovyklavietėje rugpjūčio 16-30 d.d. Informaci-

Ateitininkų žinios

Visų Toronto ateitininkų metinė šventė — balandžio 19, šeštadienį. Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje. Iškilmingas posėdis prasidės 5.30 v.v. Paskaitą skaitys Kęstutis Seštokas, Moksleivijų Ateitininkų Sąjungos pirmininkas. Įžodžius duos jaunučiai, moksleiviai ir studentai. Po oficialios dalies bus šilta vakarienė. Tarp vakarienės ir šokių meninėje programoje pasirodys jaunučiai, moksleiviai, studentai ir sen draugai. Visi Toronto ateitininkai, tėvai ir rėmėjai kviečiami dalyvauti. Bilietai tik iš anksto užsakomi per sąjungų vadovus. Kainos: suaugusiems \$6, studentams \$5, moksleiviams \$4, jaunučiams \$2. Sokiai — 8.30 v.v. Atdari ir publikai (\$2).

Artėjant vasaros stovyklai (liepos 20 — rugp. 2) jau įjieskoma šeiminių ninkių ir ūkvedžio. Suinteresuoti asmenys prašomi kreiptis į p. Dūdą 766-3689. Stovyklos programa taikoma lietuviškam jaunimui 7-18 metų amžiaus.

Visi moksleiviai renkasi balandžio 5, šeštadienį, ateitininkų kambarėje 1 v.p.p. Iš čia važiuos į prieigaudas ir ligonines lankyti senų ir sergančių lietuvių.

Visi kandidatai į vyresniuosius moksleivius renkasi egzaminams balandžio 12, šeštadienį, 1.30 v. p.p., ateitininkų kambarėje.

Visų vyr. moksleivių susirinkimas — balandžio 19, šeštadienį, 1 v.p.p., ateitininkų kambarėje. Susirinkimui vadovaus moksleivių sąjungos centro valdyba.

Kandidatai į studentus renkasi atk. kambarėje balandžio 5, šeštadienį, 5 v.p.p. Bus supažindinami su kandidatų kursų medžiaga.

Studentų ateitininkų susirinkimai:

jos reikalu kreiptis į M. Duliūną, 162 Rusholme Rd., Ont. M6H 2Y7. Tel. LE 6-1783. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Dvi klubo komandos kovo 15-16 d.d. buvo nuvykusios į Detroitą ir draugiškai žaidė su Detroito klubu. Jaunių B krepšinio komanda pralaimėjo Detroito komandai 29:49 (18:24). Taškus laimėjo: V. Gataveckas 10, V. Stončius 6, T. Valickis 4, G. Karosas ir R. Petronis po 3, P. Rasiulis 2, A. Morkūnas 1, J. Buteikis 0 ir A. Kairys 0.

Aušros jaunių A krepšinio komanda žaidė su Detroito vyrų B komanda. Mūsų jaunių pralaimėjo 63:86 (34:47). Žaidė V. Buožis 20, P. Žulys 14, A. Valickis 9, E. Punksis ir R. Sriubickis po 8, V. Raab 4. Pralaimėtos rungtyinės parodė, kad reikia dar daugiau pasiruošti. Klubu valdyba dėkoja p. Morkūnui už sportininkų nuvežimą, o Tėvams pranciškonams — už paskolintą automobilį.

Prisikėlimo salės grindys yra pertvarkytos, ir krepšinio treniruotės vyksta įprasta tvarka. Ruošiamasi 25-osioms S. Amerikos lietuvių krepšinio ir tinklinio žaidynėms balandžio 19-20 d.d. Cikagoje. Į šias žaidynes klubas užregistravo 9 komandas (5 krepšinio ir 4 tinklinio). Iš visų klubų tai gausiausias užregistruotų komandų skaičius, išskiriant Cikagos sportininkus. Klubu nariai, kurie numato vykti į šias rungtynes autobusu, būtinai turi sumokėti \$25 ligi balandžio 7 d. savo komandos treneriui arba globėjui. Autobusas išvažiuos balandžio 18, penktadienį, 8.30 v.v., iš Prisikėlimo parapijos kiemo; grįš sekmadienio vakarą į tą pačią vietą. Į Cikagą vyks apie 70 sportininkų. Autobuse yra 47 vietos. Kiti važiuos savais automobiliais.

Kanadoje ruošiami rinkimai atstovų, kurie vyks į pasaulio lietuvių jaunimo kongresą atstovauti Kanados lietuvių jaunimui P. Amerikoje. Jei klubo nariai norėtų kandidatuoti, prašomi kreiptis į klubo pirmininką A. Nausėdą 743-9042 dėl informacijos ir paramos. V.M.

HAMILTONO KOVAS

Sveikiname iš Lietuvos atvykusį Gediminą Saunorį ir tuoj pat įsijungusį į Kovo jaunųjų krepšinio komandą. Tikimės, kad buvęs Lietuvos ir Sov. Sąjungos stalo teniso meistras dr. Algimantas Saunoris savo patarimais prisidės prie mūsų žaidėjų klasės pagerinimo.

I S. Amerikos lietuvių žaidynės Cikagoje vyksta Kovo vyrų ir A jaunių krepšinio komandos.

Atvirose Ontario stalo teniso pirmenybėse Toronte dalyvavo Kovo jaunutės — Ramona ir Laima Raguckaitės bei Danutė Bernotaitė. Geriausiai pasirodė jaunųjų grupėje R. Raguckaitė — pasiekė baigmę, nors joje pralaimėjo Glorijai Nešukaitytei.

Kovo vyrų krepšinio komanda nugalėjo Šv. Onos parapijos penketuką 68:48. K. B.

balandžio 6, sekmdienį, 6 v.v. kun. Antanas Prakas kalbės tema: "Regėjimai ir pranašystės"; balandžio 13, sekmdienį, 6 v.v., atk. kambarėje (kandidatai skaitys ir apgins savo referatus; visi studentai turi dalyvauti); balandžio 19, šeštadienį, 2 v.p.p. (susirinkimui vadovaus sąjungos centro valdyba).

Skautų veikla

• Balandžio 20 d., 11 v.v., šaukiamas "Satrijos" ir "Rambyno" tūntų vadovų pasitarimas šv. Jurgio šventės reikalu. Visi prašomi dalyvauti. Tą pačią dieną 12 v. įvyks pirmasis priešstovyklinis posėdis, į kurį kviečiami vadovai ir iš kitų vietovių. Abu pasitarimai bus skautų būkle.

• Kovo 22-23 d.d. "Rambyno" tūnt. ps. V. Turūta lankėsi Klevelande, dalyvavo Kaziuko mugėje ir su vadovais pasitarė vasaros stovyklų reikalais.

• Sktn. Stepo Kairo muzikinio vieneto kanclinkės kovo 23 d. Prisikėlimo šventovėje Mišių metu skambino kanclėmis, primindamos prieš 5 metus mirusį vieneto įsteigėją.

• "Aitvaras", vad. s. A. Biškevičienės, atskrenda į skautoramą balandžio 27 d., 4 v.p.p. Suvaids istorinę dramą "Mirga". Visi kviečiami atsilankyti.

• Mindaugo dr-vės sueiga — balandžio 7 d., 6.30 v.v., Prisikėlimo muzikos studijoje. Č.S.

Studentų žinios

Gegužės 10, šeštadienį, bus studentų šokiai. Galėsite švesti egzaminų pabaigą ir susipažinti su nauja valdyba. Iki to meto — daug laimės egzaminuose!

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys

Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

ST. CLARENS GATVĖJE, modernus 10 kambarių atskiras namas su dideliu kiemu; garažas, pilnai modernizuotas, užbaigtas rūšys. Netoli Prisikėlimo parapijos šventovės. Apie \$10.000.00 įmokėti.

RONCESVALLES gatvėje, atskiras 12 kambarių dvibutis (duplexas), moderniai įrengtas, vandeniu šildomas; galima naudoti kaimams verslams; privatus įvažiavimas; greitas pardavimas. Įmokėti apie \$20,000. 9% mortgačius.

RONCESVALLES — HOWARD PARK, 2-jų šeimų dvibutis, dvi modernios virtuvės ir prausyklos, kilimai, augštas rūšys, privati vieta automobiliui. Įmokėti tik \$15,000. Viena atvira skola.

INDIAN RD. — HIGH PARK, gražus, atskiras 12 kambarių namas. 4 kambariai pirmame augšte; vandeniu šildomas; dvigubas garažas. Įmokėti apie \$20,000. Viena atvira skola.

GEOFFREY GATVĖJE, netoli parko, atskiras 3-jų šeimų namas, 5 kambariai pirmame augšte; iš viso 13 kambarių per 3 augštus; parduoda senutė, nes eina į mažesnę butą.

SKUBIAI REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

A.L. GARBENIS

Namų tel. HU 9-1543

STASYS DARGIS

Namų tel. 248-9196

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8½% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 9 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. po pietų, išskyrus sekmdadienis. Pirmadienį ir penktadienį nuo 10 v.r. iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryti).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbals

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Tel. 533-5454 Lietuviams daroma
Toronto 3, Ontario NUOLAIDA

A. J. MORKIS Realtor

• Sąžiningas patarnavimas
• Parūpiname mortgičius
perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę bet kuriame rajone.
102 Riverwood Parkway
Toronto, Ontario M8Y 4E9 Telefonas 233-5996

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR

10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus

VYT. V. GIRDAUSKAS

Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA aplinkoje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • 537-3433

LITHO-ART SPAUSTUVĖ

Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai
971 College St., Toronto 4, Ontario
Telefonas: 533-4363

LIETUVIAI SAVININKAI

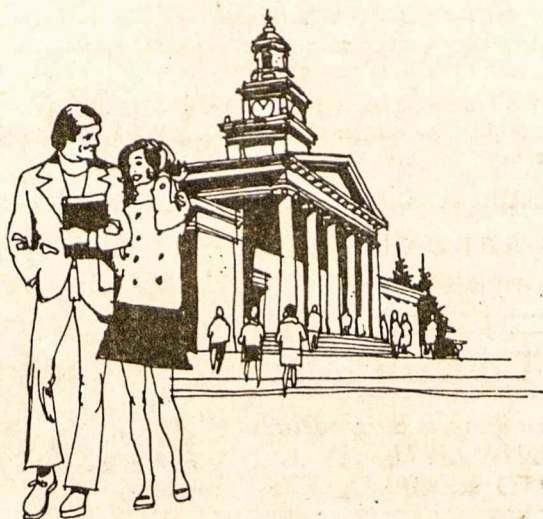
R. CHOLKAN & CO.
LTD. REALTORREAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

ROYAL YORK — BLOOR, atskiras 3 miegamųjų vienaugštis, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

KIPLING — RATHBURN rajone skubiai parduodamas 3 miegamųjų vienaugštis; didžiulis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu. Galbūt galima nupirkti apie \$5,000 pigiau, negu prašo.

HIGH PARK — BLOOR, atskiras mūrinis originalus tributis, tik kelio metų senumo, 3 garažai su privačiu įvažiavimu. Apie \$20,000 įmokėti. Lengvos išimokėjimo sąlygos.

Šiandieną augstasis mokslas yra svarbesnis nei betkada praeityje. Ontario provincija kaip tik ir rūpinasi, kad jis būtų prieinamas kiekvienam.

Ontario yra geriausia vieta Kanadoje pasiekti augštesnį mokslą. Kodėl? Visų pirma mūsų institucijos turi labai plačias ir įvairias programas. Antra, Ontario vyriausybė yra įvedusi programas, padedančias finansuoti augštesnį mokslą.

Jau dabar 2 iš 5 studentų Ontario kolegijose bei universitetuose gauna finansinę pagalbą per Ontario Studentų Pagalbos Programą (Ontario Student Assistance Program — OSAP). Ši programa padeda tikriesiems studentams vyriausybės teikiama paskolomis bei pašalpomis pagal reikalingumą, o ne akademinį pranašumą.

Nuo 1975-76 mokslo metų pradžios bus įvestos dvi naujos programos.

Ontario Studentų Paskolos Planas (The Ontario Student Loans Plan) yra skirtas padėti studentams, kurie negali pasinaudoti OSAP. Juo pasinaudoti daliniai studentai, taipgi laikinieji studentai, besimoką pasitobulinimo kursuose (upgrading programs), įsirašę į trumpesnius kursus arba turį skirtingą mokslo lygį, nesiderinantį su OSAP reikalavimais.

Speciali Ontario Stipendijų Programa (The Ontario Special Bursary Program) duoda negrąžinamas pašalpas asmenims, kurie yra reikalingi finansinės pagalbos, ypač tiems, kurie gali pagerinti finansinę savo būklę paimdami vieną ar daugiau kursų. Ši programa yra skirta daliniams studentams, kurie gauna socialinę paramą, yra bedarbiai arba turi nedideles šeimos pajamas.

Jei norite žinoti, kokia finansinė pagalba jums yra prieinama ir kaip jos prašyti, kreipkitės į savo pasirinktos institucijos studentų pašalpų pareigūną (Student Awards Officer) arba rašykite:

Inquiry Section
Student Awards Branch
Ministry of Colleges and Universities
Mowat Block, Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1C6

Ministry of Colleges and Universities
James Auld, Minister

Government of Ontario

William Davis, Premier

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537.

Dirbtiniai dantys BLOOR VILLAGE

Denture Clinic

R. Hejnowicz, R.D.T.
2223A Bloor Street West,
Toronto, Ont. Tel. 762-2602
Atidaryta nuo 9 v.r. - 5 v.p.p.,
šeštadieniais nuo 9 v.r. - 12 v.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

Norite supažindinti savo bičiulius su "Tėviškės žiburiais"? Atsiųskite jų adresus "T2" administracijai. Ji nemokamai siųs keletą numerių susipažinti.

SYPSENOS

Policininkas

Kolumbijos universiteto policininkas malšina demonstrantus.

— Aš esu antikomunistas, — šaukia vienas studentų.

— Man nesvarbu kokios rūšies tu komunistas, — sušuko policininkas, grįždamas į šalin, — visi nė velnio neverti.

• Netiesa, kad moteris daug nori. Ji būna patenkinta ir nedideliu dalyku, jei tas dalykas yra absoliučiai tas, kurio ji nori.

Apgailėstas

— Girdėjau, vedei našlę?
— Taip.
— Ar neperdaug ji apgailestauja savo pirmąjį vyrą?
— Ji tai ne, bet aš — labai...

Taip kalba liaudis

Kas myli vyną — savęs nemyl. Kai pasirodo vynos — išminčiai atsitolina. Draugystė, įsigyta per išgėrimą — neverta nė tuščio butelio. Ką nugarėlė atvelka, tą girtavimas nuneša.

• Italai sako, kad graži moteris savo šypsena ištraukia ašaras iš mūsų pinigines. Pr. Alš.

MEDUS-

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.

Induose ar koriuose.
Iš bitynų: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.

Eagles Nest

Telefonas 534-0563

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.

Vežamos turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

NAUJI IR VARTOTI autovežimiai

- Lietuviams duodama nuolaida
- Geras ir greitas patarnavimas

Kreiptis: ED. BICIŪNAS

darbo: 274-1528 namų: 270-3966

RIFLE RANGE MOTORS

1019 Lakeshore Road East

Savininkas — ROMAN TYSIAK (ukrainietis)

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario

M6R 1X3

Visais kelionių reikalais

betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r. iki 7 v. v.

SKAITYTOJAI

PASISAKO

MISRIOS VEDYBOS

"T2" 13 nr. Montrealio kronikoje yra skundžiamasi, kad Montrealio abiejose parapijose padaugėjo mišrios vedybos. Tai yra faktas. O kodėl? Dėlto, kad jaunimui niekas nesirūpina. Seniau Sv. Kazimiero parapijoje kas penktadienį būdavo jaunimo šokai, kur jie galėdavo susieti, susipažinti ir pašokti. O dabar jokių jaunimui skirtų šokių nėra. Tai kur jie turi eiti? Todėl dauguma eina į kanadietiškas "discotheques" ir ten susipažįsta su svetimausia. Tokia pažintis priveda prie mišrių vedybų.

Zinoma, mes turime bendrus suaugusių ir jaunimo parengimus, bet čia vėl atsiranda problema: mūsų vyrų, kai sueina į grupę ir gurgkšoja alų, o merginos sau sėdi kampe ir tikisi, kad koks nors vaikinai jas išves šokti, bet daugiausia prasėdė per visą vakarą ir to momento nesulaukia.

Dauguma mūsų merginų dar keletą kartų nueina į tuos parengimus, bet po to jau daugiau nesirodo pas lietuvius, nes nėra prasmes merginai sėdėti ir laukti, kol vaikinai išves ją šokti, jeigu kanadiečių šokiuose vienas po kito kviečia merginas šokti.

Tą problemą reiktų greitai išspręsti, nes jaunime glūdi Lietuvos ateitis.

NETIKSLI INFORMACIJA

S.m. vasario 17 d. Hamiltono "The Spectator" išspausdino straipsnį "Independence still celebrated". Jau vien vartojimas "celebrated" vietoje "commemorated" (programoje teisingai pavartotas antrasis) netinka šių laikų lietuvių dvasiai. Nepriklausomybės Lietuvoje tikrai buvo džiaugsmo šventė, bet šiandien juk tik liūdnas paminėjimas ir pasiryžimo ugdymas ateičiai! Bet tai dar galėtume pakęsti, jei nebūtų iškraipytų faktų.

Nėra nė vieno žodžio, kad Lietuva, kaip valstybė, egzistavo nuo 1126-1236 m. iki 1795 m., t.y., kai Rusija, Prūsija ir Austrija pasidalino Lietuvą ir Lenkiją. 1918 m. vasario 16 reikiama antrąjį nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, kurį nutraukė 1940 m. birželio 16 d. rusų raudonosios armijos šarvuotos divizijos, o ne 1941, kaip rašo korespondentas. Tikrai juokinga skaityti, kad Lietuvos nepriklausomybė truko "until 1941 when the Russian armies began to roll Nazi armies back across Europe". Iš tikrųjų jau vienerius metus gyvenome rusų vergijoje, ir tiksliau lietuvių sėdėjo kalėjimuose bei Sibiro darbo stovyklose, o šimtai buvo žiauriausiai nukankinti! Juk dauguma mūsų gerai atsimena, kad 1941 m. birželio 22 d. prasidėjo vokiečių-rusų karas ir kad raudonoji armija bėgte išbėgo iš Lietuvos per 5 dienas. Taigi, 1941 m. birželio mėn. pabaigoje patekome vokiečių okupacijai, kuri truko iki 1944 m. spalio pradžios. Vokiečių armijos 1941 m. pabaigoje pasiekė Leningradą, Maskvą, Tulą ir Rostovą; 1942 m. net ir Stalingradą (dabar Volgogradą). Taigi, rusų armijos buvo vietomis net 1500 km. nuo Lietuvos sienų. Tik nuo 1943 m. sausio mėn. po pralaimėto Stalingrado mūšio vokiečiai traukėsi, o rusai Lietuvos žemę tepasiekė 1944 m. vasarą ir tik spalio mėn. pradžioje išvyjo vokiečius iš Lietuvos.

Tokio nežinojimo negalima dovanti nė kanadiečių korespondentui! Ne duok Dieve, jei tokią informaciją būtų suteikęs kuris nors lietuvis.

Sukrečiantys...

teko pastebėti tokį "sambūvio" su Rusija pabrėžimą, kai diplomatinio specialistas, tik atsiveręs apdulėjusias knygas, galėjo patvirtinti, kad Jungtinės Valstybės vis dar tebepripažįsta čia veikiančias Baltijos kraštų "atsstovybes". Jeigu Kissingeriui bus duotos laisvos rankos, ir ši blanki žvakutė bus užgesinta iki metų pabaigos.

Papildant B. Andersoną, tenka priminti H. Kissingerio politikos sugrįžimą Artimuosiuose Rytuose. Nei Egiptas, nei Izraelis nepadarė tokių nuolaidų, kokių jis tikėjosi. Derybos dabar turės būti tęsiamos Zenevoje, kur už jų stalo sėdės ir sovietų užsienio reikalų ministras A. Gromykas. Labai galimas dalykas, už Maskvos spaudimą arabams H. Kissingeris gali pasiūlyti Baltijos valstybių okupacijos įteisšinimą, jeigu to dar nėra lig šiol padaręs.

Plumbing and Heating J. LISASUKAS valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

TORONTONT

Pasikeitimai KLB Toronto apylinkės valdyboje. Atsisakius apylinkės valdybos pirm. Mečišlovui Abromaičiui iš pirminko pareigų ir pasitraukus iš valdybos, nauju pirminku valdyba išrinko Vytautą Biretą, iki šiol sėkmingai tvarkiusį apylinkės išdą, o išdininke pakviesta stud. Silvija Šarkutė. Kiti valdybos nariai pasilieka senose pareigose. — Kovo 25 d. posėdyje L. Namuose detalai svarstyti artėjančio Karavano ir lietuvių pavylyno "Vilnius" reikalai. Sudaryta komisija, kurion įjungtas ir jaunimas. Šiais metais Karavano pavylynos bus įrengtas Prisikėlimo par. salėje paskutinė birželio mėn. savaitė. Karavano reikalais balandžio 15 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo par. salėje įvyks plateniso pobūdžio susirinkimas. Valdybos posėdyje nutarta kreiptis į visus tautiečius, prašant užpildyti lietuvių bankuose pasizadėjimus dėl solidarumo įnašų. Iki šiol sol. įnašai buvo \$2, o dabar \$3. Dėlto senieji pasizadėjimai nebėgalioja. Valdyba pareiškė padėką buv. pirm. M. Abromaičiui, o taip pat pasveikino valdybos narį Algį Puterį, sėkmingai išlaikiusį egzaminus ir gavusį advokato teises. Sekantis valdybos posėdis numatytas balandžio 8 d. Inf.

Moterų meno festivalis rengiamas Toronte ryšium su Jungt. Tautų paskelbtais Moterų Metais. Festivalyje bus platus masto daugiakultūrė paroda Harbour Front Park š. m. birželio mėnesį. Tuo reikalu rengėjos nori užmegzti ryšius su tautinėmis Toronto grupėmis. Kreiptis: Mrs. Gwen Egan 922-3214 arba Mrs. Barbara Adams 923-1234.

Ontario pajamų ministeris Arthur Meen praneša, kad Toronte veikia specialia įstaiga, padedanti sutvarkyti vadinamuosius provincijos mokesčių kreditus. Ji vadinasi "Tax Credit Information Centre". Veikia visą balandžio mėnesį, šokiadieniais nuo 8.30 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais ir sekmadieniais — nuo 12 iki 5 v.p.p. Į šią įstaigą galima nemokamai kreiptis iš bet kurios Ontario vietovės telefonu išsukant 0 ir prašant susijungti su Zenith 8-2000. Metro-polinio Toronto gventojai te skambina numeriu 965-8470.

Mėnraštis "Bloor West Village", kuris dalinamas nemokamai tos apylinkės krautuvėse, kovo laidos pirmajame puslapyje išspausdino kun. A. Žilinsko pranešimą apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties pamaldas evangelikų liuteronų Išganytojo šventovėje, Simo Kudirkos ir kitų gausių svečių atsilankymą. Prie pranešimo pridėta ir atitinkama nuotrauka. Tame pačiame numeryje įdėta ir hamiltoniško "Aukuro" artistų nuotrauka, padaryta B. Tarvydo po vaidinimo 4 v. dramos "Tėvų kaltė".

Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdyba šioms metams buvo išrinkta Toronte. Jon jaina: pirm. E. Girdauskas, dv. vadas kun. J. Staškus, vicepirm. R. Urbonaitė, išd. R. Puteris, laišku sekr. R. Birgelytė, bendraraščių sekr. R. Čepaitytė. Pirmajame bendraraščių numeryje valdyba pateikė daug žinių iš praktinės veiklos, prijungė puslapį, skirtą liet. spaudos vajui bei kviečiantį užsisakyti lietuviškų laikraščių.

CBC televizijos vadovybė išsiuntinėjo redakcijoms pranešimą apie etninę programą "Hello". Ji buvo transliuota kovo 21 d., 9 v.v. Antra jos transliacija numatyta balandžio 4, penktadienį, 9 v.v. (Gaila, kad pirmėlai pranešta). Programa sudaryta iš įvairiom progom nufilmuotų gabalų tautinių grupių šventėse. Rodomi daugiausia tautinių grupių šokiai, muzika, dainos, varžybos ir pan. Dalyvauja daug tautybių, tačiau nei lietuviai, nei kiti baltiečiai neminimi, tarytum Kanadoje jų visai nebūtų. Programos režisierius ir direktorius — John Thomson, muzikinės dalies direktorius — Milan Kymlicka, čekas. Informacijos pareigūnas — Franklyn Rasky, CBC Toronto, tel. 925-3311, local 4841.

Gintariečiai, laimingai grįžę iš Čikagos po koncerto "Margučio" išklmės Jaunimo Centre, kuriose dalyvavo per 600 žmonių ir daugelis nebeapėjo į salę, nori padėkoti "Margučio" vadovybei, ypač jo vedėjui P. Petručiui, už pakvietimą, sklandų pravedimą ir puikų priėmimą. Gintariečiai taip pat dėkingi ansamblui "Grandis" už suuroštą po koncerto priėmimą. Jaunimo Centre "Gintaro" ansamblį sveikino "Grandis", vadovaujama I. Smieliausienės, ir įteikė gėlių; "Žilvicio" ansamblis, vad. V. Panavaitės-Stankienės, pasveikino ir įteikė gėlių. "Margutis" labai šiltai įvertino "Gintaro" atliktą programą ir dėkojo už atvykimą. Žiūrovų buvo daug. Jų tarpe matėsi augstų pareigūnų ir meno žmonių: gen. konsulė J. Daužvardienė, muzikai: Vl. Jakubėnas, Faustas Strolia, V. Marijošius, sol. J. Vaznelis, žurnalistas Vl. Ramojus ir kt. Gintariečiai ir vadovai dėkoja visiems už sudarytas sąlygas koncertuoti Čikagoje ir draugišką rūpestingą priėmimą. Sekančios "Gintaro" išvykos: koncertas Toronte O'Keefe Centre balandžio 6 d. "Cancer Fund" ruošiamame šalpos koncerte, po to — Montrealio "Gintaro" suaktyviniame koncerte. Koncertuojant Detroit, apylinkės valdyba pasveikino "Gintarą" ir įteikė medyje-metale įrašytą žymenį "Gintaro" 20-ties metų sukakties progai; "Silainės" taut. šokių grupė įteikė "Gintarui" gėlių. Ačiū visiems. Šia proga "Gintaras" kviečia visus į savo 20-ties metų sukakties koncertą — gegužės 4 d. St. Lawrence Centre salėje.

FRANK BARAUSKAS Limited REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

- Nuosavybių pirkimo ar pardavimo reikalais Jūsų vartojamomis kalbomis padės
- Valteris Drešeris Realtor Mgr. 231-6226
- Helen Bailey (Balčiūnienė) 233-3323
- Arvidas Zakarevičius 233-3323
- Pranas Barauskas, F.R.I. 743-0100

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

- Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
- 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTAS

S. BROGOWSKY, O.D.
412 RONCESVALLES AVE.
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto tel. 531-4251
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 4 v. p.p.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

INSURANCE

Namų — Gyvybės — Automobilių — Komerciniai
249-2067 WALTER DAUGINIS 249-2883
35 Landron Cres., Weston, Ontario

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Tel. 535-1258
TORONTO, ONTARIO

- — UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU —
- — NEMOKAMAS PRISTATYMAS —

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Dovanos be maito: Motociklai, skib. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavoje gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIEUVIŲ Baltic Exporting Co. 480 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
ISTAIGA
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

TORONTO

Anapilio žinios
Telefonas: 277-1270

— Pakilioje nuotaikoje atšvęsta Didžioji Savaitė ir Velykų šventės. Priskelimo pamaldose dalyvavo labai daug žmonių. Parapijos choras, vadovaujamas muz. S. Galievičiaus, atliko gražų religinių giesmių repertuarą, jų tarpe paties muziko sukurta nauja velykinė giesmė „Aleliuja“. Solo giedoją sol. V. Verikaitis.

— Prieš pat Velykas mirė a. a. Marija Borstienė ir a. a. Elzbieta Frenzelienė. Velionės palaidotos kovo 31 d. iš šios parapijos, pasinaudojant Priskelimo par. šventove. M. Borstienė vienuoliką metų buvo šios parapijos klebonijos šeimininke.

— Kadangi seselės užimtos su vaikams ruošiamą šventę „Velykų bobute“, šį sekmadienį tikybės pamokų vaikams nebus.

— Patirta, kad Londono lietuvių par. klebonas kun. B. Pacevičius jau kuris laikas guli ligoninėje. Buvusiam ilgamečiui šios parapijos kunigui linkime greit pasveikti ir grįžti į parapijos darbą.

— Anapilio tarybos posėdyje nutarta Anapilio korporaciją praplėsti, įtraukiant naujų narių.

— Mirus Lietuvoje a. a. Jonui Razgačiui, jo gimines, gyvenančius Toronto ir JAV-se, nuoširdžiai užjaučiame.

— Parapijos knygynas veikia kas sekmadienį Anapilio salės vestibulyje. Jame galima nusipirkti naujų knygų.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v. r., už Fabricijų šeimos mirusius, 11 v. — už a. a. Romulą Benotą ir a. a. Vaclovą Pilopių.

Lietuvių Evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos laikomos kiekvieną sekmadienį 9.30 v.r. Taipgi būna ir sekmadienio mokykla bei pirmųjų metų konfirmandų pamoka.

— Šį sekmadienį, balandžio 6, tuoj po pamaldų įvyks moterų draugijos susirinkimas pas E. Pūklę, 112 Pine Cresc. Rd.

— Moterų draugija renka vartotas drabužius Suvalkų trikampio tautiečiams. Tokių drabužių turintieji prašomi pranešti E. Sturmei, 75 Indian Grove, tel. 769-6431.

— Jei kam reikėtų pastoracinio patarnavimo, prašoma paskambinti Rūtai Žilinskienei tel. 277-2148.

P A D E K A

Nuoširdžiai dėkoju visoms ponoms ir panelėms, rengėjoms ir viešnioms, suruošusioms man labai atmintiną mergvakarį ir taip gausiai apdovanojusioms.

Nuoširdiai dėkinga —
Aldona Katelytė

ISNUOMOJAMAS BUTAS II-me aukšte, 126 Sunnyside Ave., Toronto, Tel. 535-4128.

LIETUVISKAI SPORTINIŲ REIKMENŲ prekybos bendrovė Toronto reikalingas jauniesiems amžiams sandėlininkas. Nuolatinis darbas. Atlyginimas pagal susitarimą. Dėl smulkesnės informacijos skambinti nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p. tel. 767-1196 North Sylva Co. Ltd.

JIESKAU ISSINUOMOTI be baldų kambario ir virtuvės. Tel. 535-8798 Toronto.

WASAGOJE ISNUOMOJAMAS viešas miegamasis apartamentas visam vasaros sezonui. Skambinti po 6 val. vakaro tel. 705-429-3577 Wasagoje.

PARDUODAMA: restoranas su baru, 3 namai ir 23 akrų žemės prie JAV 104 kelio — tarp Niagara Falls ir Rochester, N.Y. Savininkai, išbuvę 12 metų, parduoda dėl nesveikatos viską ar dalimis. Lietuviui bus nuolaida. Gera proga išieiti iš miesto. Skambinti po 9 val. vakaro, tel. 716-638-5166.

VIENTINTELIS KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji įdusai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M., N.P.T. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 534-5615.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimą, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

BARONESSA Beauty Salon Savininkė Alė Kerberienė 2265 Bloor St. W. kampa Bloor-Durie gatvių Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

BARONESSA Beauty Salon Savininkė Alė Kerberienė 2265 Bloor St. W. kampa Bloor-Durie gatvių Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

BARONESSA Beauty Salon Savininkė Alė Kerberienė 2265 Bloor St. W. kampa Bloor-Durie gatvių Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

BARONESSA Beauty Salon Savininkė Alė Kerberienė 2265 Bloor St. W. kampa Bloor-Durie gatvių Telefonas 762-4252

Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Toronto tautinių šokių grupės "ATŽALYNAS"

ŠOKIŲ VAKARAS

PROGRAMOJE:

- "Sekminių vainikas" — su dainomis ir šokiais; režisuoja A. Biškevičienė
- Duetas ir tautiniai šokiai
- Veiks bufetas su gėrimais ir užkandžiais, bus turtinga loterija bei laimės staliukai.
- Šokiams gros puiki kapela.

Įėjimas — \$4.00, studentams ir pensininkams — \$2.00

Rengėjai

balandžio 12, šeštadienį, 6.30 valandą vakaro, viršutinėje Lietuvių Namų salėje

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

savaitraščiai SPAUDOS BALIUS remti

balandžio 26, šeštadienį, Toronto Lietuvių Namuose

PROGRAMOJE:

- "Atžalynas" — tautiniai šokiai
- "Aukuras" — pasakojimai
- Montrealiečių pasirodymas

- Bus loterija, veiks bufetas su gėrimais ir valgiais, gros smagus orkestras.
- Pradžia — 7 v. v. Bilietai — prie įėjimo ir šiose vietose: 1. V. Bačėnas, 2224 Dundas St. W., All Seasons Travel, B.D. Tel. 533-3531. 2. J. Margis Drug Store, Roncesvalles Ave. 3. Lietuvių Namai, Tel. 533-9030. 4. "Paramos" bankas. Bilietų kaina — \$4, studentams ir pensininkams — \$3.

"NL" BALIUI RUOSTI KOMITETAS

Velykų Bobutės karnavalas įvyks Atvelykyje, balandžio 6, nuo 11 v. ryto Priskelimo parapijos salėje. Bus įvairūs žaidimai ir pramogos vaikams. Ruošia Nek. Pr. Marijos seserys ir rėmėjos.

"Spalvos ir Formos Draugija" (Color a. Form Society) rengia kolektyvinę parodą Priskelimo Parodų salėje balandžio 6-14 d.d. (žiūr. skelbimą). Šiuo metu draugijai pirmininkauja dail. Jurgis Račkus. Atsilankęs "T2" redakcijoje, jis paaiškino, kad parodoje dalyvaus 32 įvairių tautybių dailininkai, pabrėždami daugiaukultūrį Kanados aspektą. Ši draugija įsteigta 1952 m. Ji telkia tapytojus ir grafikus. Metines savo parodas ji rengia Hart House patalpose ir kitose vietose. Pirm. J. Račkus kviečia ir lietuvių susidomėti šios draugijos veikla bei joje dalyvauti. Minėtos parodos ir kitais reikais kreiptis į J. Račkų — "Picture Loan Gallery" 922-0739 arba Janice Barnes 922-2628. Dail. J. Račkus yra "Picture Loan Gallery" direktorius.

Tautybių spektaklis "Daffodil Revue" rengiamas balandžio 6, sekmadienį, 3 v.p.p. O'Keefe Centre. Pelnas skiriamas Kanados Vėžio Draugijai. Bilietai — \$2.50, \$3.50, \$5.50. Rengia — minėtoji draugija ir etninio meno taryba. Programa truks dvi valandas. Kurios tautybės dalyvauja, pranešime neskelbiam.

Tradicinis "Atžalyno" vakaras rengiamas balandžio 12, šeštadienį, 6.30 v.v., didžiojoje L. Namų salėje. Meninėje programoje žiūrovai pamatys garsųjį scenos veiklą "Sekminių vainikas", kuriame į vieną pyne jungiasi vaidyba, dainos ir šokiai. Be to, bus dainų duetas. Su nauja programa pasirodys tautinių šokių grupės su naujai įsigyta apranga. Dalyvauti kviečiama visa lietuviškoji Toronto visuomenė. Visi salės stalai šiemet bus numeruoti. Prašoma iš anksto įsigyti bilietus bei užsakyti stalus pas V. Stabą 766-7384, W. Dauginį 249-2883 bei kitus tėvų komiteto narius.

Daugiakultūrij festivalį rengia Humberside Collegiate Institute balandžio 11, penktadienį, 6 v.v. Festivalis pavadintas "The Canadian Mosaic". Jame dalyvaus 700 mokinių 34 tautybių, jų tarpe ir lietuviai. Šioje gimnazijoje mokosi gana daug lietuvių. Rengėjų komitetui pirmininkauja Mrs. Wasyluk, ukrainietė, tėvų draugijos pirmininkė. Programoje bus įvairių tautybių pasirodymai, paroda, įvairūs valgiai. Kiekviena tautybė turės savo skyrių. Bus taipgi šokiai ir loterija. Aktyviai dalyvauti ruošiasi ir lietuviai. Festivalyje, manoma, dalyvaus apie 4.500 asmenų. Informacijai telefonai: R. Kendall 767-8438, R. Brooks 767-8438.

Papildomai pranešama, kad lietuvių skyrius bus gana turtingas. Jame bus tautodailės paroda, lietuviški valgiai, raguois, šilti vėdarai ir kiti skanumynai. "Atžalynas" atliks tautinių šokių programą, o šokiams gros lietuvių orkestras "Muzika". Veiks ir kavinė. Įėjimas — 25 ct. Lietuvių visuomenė, ypač gimnazijų mokiniai ir universitetų studentai, kviečiami gausiai dalyvauti.

Balandžio 5-6 dienomis

Lietuvių Namų "Gedimino Pilies" menėje rengiama

dailininkės IRENOS MICKŪNIENĖS (akvarelė)

ir skulptoriaus OSVALDO MICKŪNO (medžio skulptūra)

PARODA

Atidarymas — balandžio 5, šeštadienį, 4 v.p.p.

Parodą atidarys dail. T. VALIUS

Lankymo valandos: šeštadienį 4-9 v.v., sekmadienį 12-5 v.p.p.

KVIEČIAME VISUS!

LN Moterų Būrelis

The Color and Form Society (Spalvos ir Formos Draugija)

tapybos ir grafikos PARODA

balandžio 6-14 d.d.

TORONTO PRISKELIMO PARODŲ SALEJE

LANKYMO VALANDOS: balandžio 6, sekmadienį, nuo 2-4 v.p.p.; balandžio 12, šeštadienį, nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.; balandžio 13, sekmadienį, nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p. Nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 7 v.v. iki 9 v.v.

A. a. Elzbieta Frenzelienė, 76 m. amžiaus, mirė kovo 28 d. Sv. Mykolo ligoninėje. Velionė palaidota iš Lietuvos Kankinių parapijos kovo 31 d. Sv. Jono lietuvių kapinėse savo šeimos kapavietėje.

Toronto kredito kooperatyvo "Parama" valdyba kovo 18 d. įvykusiame posėdyje pareigomis pasiskirstė: V. Aušrotas — pirmininkas, S. Kuzmas — vicepirmininkas, S. Masionis — sekr., H. Stepaits — ižd., O. Delkus — narys.

A + A

LEONUI BARAUSKUI

Čikagoje mirus, jo žmonai DANUTEI, jos šeimai ir giminiams nuoširdžių užuojautą reiškia —

Regina ir Petras Bražukai

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Tel. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	6.0%
Taupomasis s-tas	8.0%
Term. ind. 1 m.	8.0%
Term. ind. 2 m.	8.25%
Term. ind. 3 m.	8.5%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmenines	11.0%
Nekilm. turto	10.5%
Čekių krediti	12.0%
Investacines nuo	11.5%

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolas sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventorius apdrauda. Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

MONTREAL

Montrealio Jaunimo Ansamblio "Gintaras" maloniai kviečia visus dalyvauti jo

penkeriu metu sukaktuviniam KONCERTE

balandžio 12, šeštadienį, 7.30 v.v.

JAMES LYNG MOKYKLOS SALEJE, 5440 Notre Dame St. W., Montreal

- PROGRAMOJE: Montrealio ir Toronto "Gintaro" pasirodymai.
- Šokiams gros Montrealio studentų orkestras "Perkūnas".
- Loterija ir vaišės.
- Įėjimas: suaugusiems — \$5, moksleiviams — \$3

Jaunimo ansamblio "Gintaras" mini penkerių metų sukaktį. Ta proga atvykta ir Toronto "Gintaras". Abu šie ansambliai koncertuos James Lyng mokyklos salėje (5440 Notre Dame St. W.), balandžio 12, šeštadienį, 7.30 v.v. Tai retas įvykis Kanados jaunimo gyvenime, kai toks didelis būrys jaunimo kartu su tėvais ir "Gintaro" draugais galės kartu pasidžiaugti Montrealio jaunimo darbais bei jų rezultatais. Šie metai pasižymi daugeliu sukačių. Montrealio "Gintaras" balandžio 6 d. vyks į Hamiltono "Gyvataro" iškilmes, kur gros tautiniai šokiai "Gyvataro" dvidešimt penkerių metų paminėjimui.

Sukaktuvinę "Vaivorykštės" šventę plačiai aprašė didysis Montrealio dienraštis "La Presse" kovo 3 d. nr. Aprašymo autorė Cecile Brosseau gerėjusi lietuvių šokių surengta tautodailės paroda Aušros Vartų par. salėje. Ji mini, kad tuo būdu buvo atšvęsta skaučių vieneto 25 metų sukaktis. Projekto dalyvės savo audiniai ir kitais rodiniais esą parodė labai įvairų, turtingą tautodailės meną, kuriame ypač atsispindi gyvoji ir negyvoji gamta. Aprašymo autorė taip pat cituoja "Vaivorykštės" projekto organizatorę ir vadovę Ireną Lukoševičienę, kuri pareiškė: "Jaunimas dirbo kartu su vyresniais. Kietai dirbome išties metus. Šis projektas sustiprino lietuvių jaunimo dvilypės priklausomybės sąmojį ir pažadino jo dalyvavimą bei atsakingumą". Aprašymo gale autorė mini, kad Kvebeko provincijoje gyvena apie 6000 lietuvių, kurie išskūrė daugiausia prancūzų rajonuose ir savo vaikus mokslina prancūzų mokyklose. Prie aprašymo pridėta didelė tautodailės parodos nuotrauka, kurioje matyti Ina Lukoševičiūtė prie lėlių ir kitų rodinų. Sk.

Šeštadieninėje mokykloje šiuo metu mokosi 74 mokiniai, dirba 13 mokytojų. Mokyklos vedėja mokyk. M. Jonynienė, susilpnėjus sveikatai buvo nuvežta ligoninėn tyrimams. Tikyba dėsto sesuo Paulė. Šalia vyresniųjų mokytojų, dirba ir jauni — V. Malcietis, Žurkevičiūtė, Otto ir kt. Dauguma mokinių yra trikalbiai — moka lietuvių anglų ir prancūzų kalbas. Dar yra nemažas skaičius lietuvių tėvų, kurie savo vaikų lietuviškonių mokyklon neleidžia. Jei visos šeimos leistų savo vaikus šion mokyklon, jų skaičius būtų žymiai didesnis. Kvebeko vyriausybė tautinių grupių mokyklas remia finansškai pagal mokinių skaičių, bet atlyginimo mokytojams, kaip kad buvo seniau, nemoka. Lituanistinės mokyklos gerove uoliai rūpinasi tėvų komitetas. Lk.

"Tėviškės Žiburiai" red. kun. dr. Pr. Gaida Gavėnės kolektyvas vedė Sv. Kazimiero parapiją. Būdamas kelių psichologinių - filosofinių knygų autorius, giliai įžvelgia į žmogų. Jo pamokslai buvo pritaikyti šių dienų moderniam krikščionių gyvenimui; visiems prieinami ir suprantami. — Atsilankymo proga jis turėjo pokalbį su "T2" bendradarbiais Sv. Kazimiero parapijos klebonijoje. Buvo plačiai aptarti mūsų spaudos reikalai, ypač jaunųjų bendradarbių, kurie gerai moka lietuvių kalbą. Jie praturtina "Jaunimo Žiburių" sky-

rių, kurį mėgsta skaityti ir suaugusieji, nes visiems įdomu ką mūsų vaikai rašo. Labai svarbu dalyvauti ir vietinėje spaudoje. Be spaudos reikalų, kun. Gaida painformavo ir apie bendrą mūsų išeivijos padėtį. Šeiminko kun. dr. F. Jucevičiaus susirinkusieji buvo gražiai priimti ir pavaišinti.

"T2" redaktorius gerą įspūdį padarė mūsų šeštadieninė mokykla, nors iš gausios mūsų kolonijos mokyklą lanko tik 74 mokiniai. Jų būty dvigubai daugiau, jei tėvai tuo domėtis. Gaila, kad tokių yra, kurie skriaudžia savo vaikus, siaurindami jų žinias.

"T2" redaktorius prašo montrealiečius daugiau dalyvauti lietuviškoje, o jei kam įmanoma, ir kitataučių spaudoje.

Arūnas Ališauskas skaitė paskaitą Amerikos katalikų istorijos konferencijoje. Plačiai skaitomas katalikų žurnalas "America" išsamiai komentavo Notre Dame universitete įvykusią konferenciją, pavadintą "The Reinterpretation of America Catholic History". Šioje konferencijoje iškilo ir Amerikos etninių grupių problemos. Tai liudija, kad į tautinių grupių interesus amerikiečiai nenumoja ranka. Mums, lietuviams, yra ypač džiugu, kad konferencijoje ir lietuvių katalikų reikalai buvo gana rimtai iškelti jauno žmogaus — Arūno Ališausko, studijuojančio Baltimorės John Hopkins universitete. Kiek matyti iš "America" žurnalo, tai buvo viena esmingiausių paskaitų.

Lietuvių Enciklopedijos 36 tomai įteikti Montrealio McGill universitetui Lietuvos nepriklausomybės šventės proga. KLB apylinkės valdybos pastangomis ji įteikta vasario 17 d., dalyvaujant apylinkės pirm. J. Šlauceliui, vicepirm. dr. D. Jaugelienėi ir studentų grupei. Universiteto vadovybė apylinkės valdybai atsiuntė padėkos laišką.

Skaudai kovo 15-16 d.d. turėjo iškylą Laurentidų kalnuose Baltijos stovyklavietėje. Sk. vyčiams vadovavo ps. Br. Nėdvaras, skautams — sk. J. Piečaitis. Juozo ir Vinco Piečaitių vasarvietės, kuriose jie buvo apsisotę, kvepėjo skaniais lietuviškais valgiais. Čia jie atliko įvairius skautų programos paruošiamuosius darbus. Dalyvaus 25 skautai.

Rasa ir Ina Lukoševičiūtės balandžio 5 d. yra pakviestos Los Angeles skautų stovyklavietės komiteto atlikti meninę programą rengiamame koncerte - balluje. Džiugu, kad mūsų skaučių meninį pajėgumą žino ir tolimas Los Angeles. Sėkmės seselėms laimingai nukristi ir sugrįžti.

Vida Morkūnaitė, prancūzų mokyklos X klasės mokinė, su lotynų kalbos grupe trim savaitėm išskrido į Europą. Ilgesnį laiką praleis Italijoje, lankydami Romą, Veneciją, Milaną ir kitus žymius miestus. Taip pat lankysis ir Šveicarijoje. Vida labai gerai moka lietuvių kalbą, todėl reikia tikėtis, kad ji savo įspūdžius aprašys "Jaunimo Žiburiuose". A. A. — Tėvai įėjusiai išleido garsaus misijonieriaus, tragiškai mirusio kun. Jono Bružiko autobiografiją, kurią jis pats parašė prieš mirtį. Knyga įdomiai nuoširdi. Joje atsispindi žmogaus pasiaukojimas Dievui. Knyga galima gauti AV klebonijoje.

D A B A R ŠIANDIEN

sumažini pajamų mokesčius ir sutaupai pensijai

duoti užtikrintą pensijos planą gali tik gyvybės draudimo b-ės

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC. TEL. 722-3545

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA. Tel. 727-3120 6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIUNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas